

**ČESKÉ VYSOKÉ
UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE**

**MASARYKŮV ÚSTAV
VYŠŠÍCH STUDIÍ**

**BAKALÁŘSKÁ
PRÁCE**

2022

**MIROSLAV
KOSTŮN**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Pořádání soutěží na uměleckoprůmyslových středních školách

Organizing Competitions at Arts and Crafts High School

STUDIJNÍ PROGRAM

Specializace v pedagogice

STUDIJNÍ OBOR

Učitelství praktického vyučování

VEDOUcí PRÁCE

Ing. Bc. Kateřina Mrázková

MIROSLAV

KOSTŮN

2022

I. OSOBNÍ A STUDIJNÍ ÚDAJE

Příjmení: **Košťun** Jméno: **Miroslav** Osobní číslo: **492893**
Fakulta/ústav: **Masarykův ústav vyšších studií**
Zadávající katedra/ústav: **Institut pedagogických a psychologických studií**
Studijní program: **Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku**

II. ÚDAJE K BAKALÁŘSKÉ PRÁCI

Název bakalářské práce:

Pořádání soutěží na středních uměleckoprůmyslových školách

Název bakalářské práce anglicky:

Organizing Competitions at High School of Arts and Crafts

Pokyny pro vypracování:

Teoretická část - motivace a rozhodování při volbě střední školy, volba povolání, motivace studentů středních škol, charakteristika středoškolského vzdělávání, charakteristika a typy středoškolských soutěží, sociologické šetření ve školství. Praktická část - dotazníkové šetření mezi žáky a absolventy středních uměleckoprůmyslových škol se zaměřením na středoškolské soutěže a jejich přínos při uplatnění na trhu práce, tvorbě kontaktů v řadách odborné veřejnosti, či při přijímacích řízeních na vysoké školy obdobného zaměření. Vyhodnocení jednotlivých otázek a analýza získaných dat.

Seznam doporučené literatury:

PUNCH, Keith. Základy kvantitativního šetření. Praha: Portál. ISBN 978-807-3673-819;
HUDEČEK, Jaroslav. Hodnotové orientace v motivační sféře osobnosti. Praha: Academia, ISSN 0069-2298;
VÁGNEROVÁ, Marie. Psychologie školního dítěte. Praha: Karolinum. ISBN 80-718-4487-X;
STODŮLKOVÁ, Eva a Eliška ZAPLETALOVÁ. Pedagogika pro střední školy. Beroun: Machart. ISBN 978-80-87938-32-4.

Jméno a pracoviště vedoucí(ho) bakalářské práce:

Ing. Bc. Kateřina Mrázková Masarykův ústav vyšších studií ČVUT v Praze

Jméno a pracoviště druhé(ho) vedoucí(ho) nebo konzultanta(ky) bakalářské práce:

Datum zadání bakalářské práce: **05.01.2022**

Termín odevzdání bakalářské práce: **19.08.2022**

Platnost zadání bakalářské práce: _____

Ing. Bc. Kateřina Mrázková
podpis vedoucí(ho) práce

doc. Ing. David Vaněček, Ph.D.
podpis vedoucí(ho) ústavu/katedry

prof. PhDr. Vladimíra Dvořáková, CSc.
podpis děkana(ky)

III. PŘEVZETÍ ZADÁNÍ

Student bere na vědomí, že je povinen vypracovat bakalářskou práci samostatně, bez cizí pomoci, s výjimkou poskytnutých konzultací. Seznam použité literatury, jiných pramenů a jmen konzultantů je třeba uvést v bakalářské práci.

Datum převzetí zadání

Podpis studenta

KOŠTUN, Miroslav. *Pořádání soutěží na uměleckoprůmyslových středních školách*. Praha: ČVUT 2022. Bakalářská práce. České vysoké učení technické v Praze, Masarykův ústav vyšších studií.

**MASARYKŮV ÚSTAV
VYŠŠÍCH STUDIÍ
ČVUT V PRAZE**

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou bakalářskou práci vypracoval samostatně. Dále prohlašuji, že jsem všechny použité zdroje správně a úplně citoval a uvádím je v příloženém seznamu použité literatury.

Nemám závažný důvod proti zpřístupňování této závěrečné práce v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) v platném znění.

V Praze dne: 07. 08. 2022

Podpis:

Poděkování

Tímto bych rád poděkoval vedoucí mé bakalářské práce Ing. Bc. Kateřině Mrázkové za odborné vedení, cenné rady a profesionální přístup. Děkuji také všem školám a respondentům, kteří se podíleli na vyplnění mého dotazníku.

Abstrakt

Tato bakalářská práce je rozdělena do dvou částí, teoretickou a praktickou. V teoretické části se věnuje problematice nadání a talentu u žáků uměleckoprůmyslových škol a možnosti jeho rozvoje v rámci studentských soutěží během studia. V praktické části se zaměřuje na analýzu dat získaných z průzkumu mezi žáky uměleckoprůmyslových škol a roli i přínos studentských soutěží během jejich studia, přijímacího procesu ke studiu v terciárním stupni odborného vzdělávání a následně uplatnění na trhu práce ve vystudovaném oboru.

Klíčová slova

Talent, nadání, rozvoj nadání a talentu, uměleckoprůmyslová škola, odborná příprava, studentské soutěže, přijímací řízení, uplatnění na trhu práce.

Abstract

This bachelor thesis is divided into two parts, theoretical and practical. In the theoretical part, it deals with the issue of giftedness and talent among students of arts and crafts schools and the possibility of its development within the framework of student competitions during their studies. In the practical part, it focuses on the analysis of data obtained from a survey among students of arts and crafts schools and the role and the benefit of student competitions during their studies, the admission process to study at the tertiary level of vocational education and subsequent application on the labor market in the studied field.

Key words

Talent, aptitude, talent development, arts and crafts school, professional training, students competitions, admissions, application on the labor market.

Obsah

Úvod	10
I. TEORETICKÁ ČÁST	12
1 Cíle a metodika	13
1.1 Cíl práce	13
1.1.1 Dílčí cíle.....	13
1.1.2 Hypotézy.....	13
1.2 Metodika	13
2 Nadání a talent.....	15
2.1 Definice nadání	15
2.2 Vztah mezi nadáním a talentem.....	19
2.3 Typy nadání	20
3 Sociologický výzkum	22
3.1 Sociologie	22
3.2 Typy výzkumů	22
3.3 Výzkumné etapy.....	23
3.4 Techniky výzkumu.....	24
3.5 Validita a reliabilita výzkumu.....	25
II. PRAKTICKÁ ČÁST	27
4 Dotazníkové šetření.....	28
4.1 Stupeň a zaměření studia respondentů.....	29
4.2 Pořádání studentských soutěží a účast na nich.....	33
4.3 Přínosy studentských soutěží pro žáky	36
5 Analýza získaných dat.....	49
5.1 Pořádání studentských soutěží a účast na nich.....	49
5.2 Přínos studentských soutěží pro žáky	50
5.3 Vyhodnocení hypotéz	51
5.3.1 Vyhodnocení hypotézy č. 1.....	51
5.3.2 Vyhodnocení hypotézy č. 2.....	51
5.3.3 Vyhodnocení hypotézy č. 3.....	52
Závěr	53
Seznam použité literatury	56
Seznam grafů.....	58
Seznam tabulek	59
Seznam obrázků.....	60
Evidence výpůjček	61
Přílohy.....	62

Úvod

Studium na uměleckoprůmyslových školách, a to ať již těch v rámci středoškolského vzdělávání, tak stupně vyšších odborných škol a vysokých škol, požaduje od žáků a studentů specifické dovednosti. Jedním z těchto požadavků je přítomnost nadání, či talentu na daný obor. Pro mnoho lidí jsou tyto pojmy mnohdy synonymem, avšak převažuje názor, že tomu tak není. Uměleckoprůmyslové školy v tomto tématu hrají svou podstatnou roli a to zvláště u žáků, kteří mají určité vlohy a předpoklady v kreativní oblasti.

Pokud je toto nadání, či dále se rozvíjející talent včas podchycen, mělo by docházet k jeho rozvíjení již od brzkého věku a v průběhu základní školní docházky. Pokud je u dítěte předpoklad, že by oblast jeho zájmu, ve kterém projevuje nadání a talent, mohlo být v budoucnu i jeho povoláním, vstupu na scénu právě odborné středoškolské, a následně i vysokoškolské, vzdělávání v podobě uměleckoprůmyslových škol. Tyto školy mají různá zaměření a soustřeďují se na tomu odpovídající studijní obory. Studijních oborů v tvůrčí oblasti je velké množství, a byť tato práce pracuje s 11 nejčastějšími obory, i přesto se ukázalo, že nebylo možné celou škálu zcela podchytit.

Každá střední škola vzdělává své žáky a postupuje podle učebních plánů daného studijního oboru. Ne jinak je tomu samozřejmě i v této oblasti středoškolského vzdělávání se zaměřením na uměleckou a tvůrčí oblast. Dominantní roli hrají odborné předměty, které mají žáky rozvíjet právě v oblasti studijního oboru. Mnohdy je potřeba rozvíjet své znalosti, schopnosti a dovednosti i nad rámec studijních osnov a zde právě může zaujmout své místo odborná studentská soutěž. Tyto soutěže mohou plnit několik úloh, ať již od čistě vzdělávacích, přes motivační a statusové, až po reálný dopad při dalším působení žáků ve vybraném oboru, který na dané škole studují. Studentské soutěže na uměleckoprůmyslových školách mohou hrát roli jistého talentového předvýběru pro budoucí studium v rámci terciárního vzdělávání, kdy dosažené výsledky získávají jisté bonifikace do hodnocení přijímacího řízení. Rovněž mohou sloužit jako jedno z kvalifikačních kritérií při přijímání do prvního zaměstnání v institucích, které jsou zřizovány státem, samosprávnými celky, či se jedná o příspěvkové organizace, které plní veřejnou službu v dané odborné oblasti. Díky tvorbě nad rámec školní výuky roste i osobní portfolio prací jednotlivých žáků, které je hmatatelným důkazem jejich schopností a může tak i pomoci k získání klientů, zakázek či projektů v případě, že se žák následně vydá po ukončení studia ve své odborné praxi na soukromou dráhu.

Práce je rozdělena do dvou částí - do teoretické části a do praktické části. První kapitola definuje cíle této práce a stanovuje hypotézy, které jsou následně konfrontovány se získanými daty a vyhodnoceny v páté kapitole. V teoretické části je stěžejní především kapitola věnující se nadání a talentu, definicím těchto pojmů a vysvětlení jejich vzájemného vztahu v náhledu různých odborníků na tuto problematiku. Právě takoví žáci většinou na uměleckoprůmyslových školách studují, kdy je to dáno samotnou podstatou těchto škol. Tyto typy škol jsou specifické tím, že ke studiu oborů na těchto školách je potřeba jistých

vloh, které dovolují obsáhnout a zvládnout studium. Dále je v této kapitole věnován prostor základnímu seznámení se s pojmem sociologie, jeho definicí, formami a způsoby dotazníkového šetření, fáze sociologického výzkumu, průběh a jeho následné zpracování a vyhodnocení získaných dat.

Druhá část práce - praktická část - je již plně zaměřena na zpracování získaných dat z dotazníkového šetření od oslovených respondentů, a to především ve čtvrté kapitole. Tato kapitola je dále členěna do tří okruhů, které odpovídají stanoveným hypotézám. V této kapitole jsou data rozčleněna a vložena do přehledných tabulek a rovněž graficky vizualizovaná v podobě grafů. Data z jednotlivých otázek jsou následně komentována a částečně interpretována. V páté kapitole již dochází k sumarizaci získaných dat a jejich interpretaci, tvorbě závěrů a zobecnění. V poslední části této kapitoly jsou stanovené hypotézy konfrontovány se získanými daty a je provedeno vyhodnocení ve smyslu potvrzení či vyvrácení stanovené hypotézy.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 Cíle a metodika

1.1 Cíl práce

Hlavním cílem této bakalářské práce "Pořádání soutěží na uměleckoprůmyslových středních školách" je zjištění osobních zkušeností žáků s odbornými studentskými soutěžemi a jejich hodnocení přínosu jak během studia, při přijímacím řízení k terciárnímu vzdělání, tak i po dokončení studia a vstupu na trhu práce.

1.1.1 Dílčí cíle

- Pomocí sociologického výzkumu zjistit, zda se odborné studentské soutěže na školách žáků pořádají, v jaké míře a zda se jich respondenti účastní.
- Analyzovat vliv účasti na studentských soutěžích a v nich dosažených výsledcích na přijímací řízení při pokračování studia na terciární úrovni.
- Zjistit, zda mají dosažené výsledky pozitivní vliv na získání prvního zaměstnání, či zahájení vlastního podnikání ve vystudovaném oboru.

1.1.2 Hypotézy

1. Studentské soutěže v rámci studia na uměleckoprůmyslových školách pomáhají k motivaci žáků a v případě konání těchto soutěží na daných školách je účast žáků vyšší. Žáci hodnotí soutěže v rámci studia jako přínosné.
2. Studentské soutěže na uměleckoprůmyslových školách mají pozitivní vliv na úspěšnost při přijímacích řízeních na školy terciárních vzdělávání v daném oboru.
3. Portfolia prací vytvořených v rámci studentských soutěží na uměleckoprůmyslových školách mají pozitivní přínos při získávání prvního zaměstnání absolventů, nebo při začátku jejich vlastního podnikání.

1.2 Metodika

Práce na této bakalářské práci započala především studiem odborné literatury na téma nadání a talentu a jejich vzájemného vztahu, oblast vrozenosti a jejich rozpoznání, jejich typy a možnosti rozvoje. V této oblasti byla přínosná především práce Jitky Fořtkové a Václava Fořtíka - Nadané dítě a rozvoj jeho schopností a od Jitky Fořtkové rovněž práce Talent a nadání: jejich rozvoj ve volném čase. V této práci rovněž bylo čerpáno z prací Miroslava Musila (Cesty k nadání), knihy Evy Machů a Ilony Kočvarové (Kvalita školy z hlediska péče o nadané žáky), Jany Marie Havigarové (Pět pohledů na nadání) a dalších.

Jelikož hned od počátku bylo jasné, že tato práce bude rovněž obsahovat dotazníkové šetření k získání vstupních dat, bylo nezbytné nastudovat i problematiku sociologického výzkumu a jeho metodologie. V tomto ohledu byly přínosné především práce Sociologie

pro ekonomy od Ivana Nového, Evy Kašparové a Aloise Surynka, dále pak Sociologický výzkum od Jaroslava Čihovského a dalších.

Sociologický výzkum na uvedené téma byl typu kvantitativního, pomocí techniky písemného dotazníku. Využity byly otázky dichotomické, trichotomické a polytomické. Dotazník byl vytvořen pomocí online nástroje Survio.com a byl distribuován prostřednictvím sociálních sítí a emailem i prostřednictvím uměleckoprůmyslových škol. V únoru 2022 byl proveden předvýzkum na úzkém vzorku respondentů k ověření správnosti formulace otázek a konstrukce dotazníku jako celku. V měsíci dubnu bylo provedeno samotné dotazníkové šetření a výsledky zpracovány.

2 Nadání a talent

„... nadání a genetické předpoklady bez práce k ničemu nebudou.“

Kilian Jornet

2.1 Definice nadání

Definovat talent a nadání není jednoduché a mnoho odborníků, kteří se touto problematikou v posledních několika desítkách let, stále nenašli zcela shodnou definici toho, co je to nadaný a talentovaný žák. Podle jednotlivých odborných zdrojů se mohou ty které konkrétní definice mírně lišit. Pro potřebu této práce je využívána definice nadaného žáka, která je ustanovena ve vyhlášce č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Podle § 27, odst. 1 výše uvedené vyhlášky *"za nadaného žáka se pro účely této vyhlášky považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech"*.

Týž paragraf, avšak odst. 2 dále definuje i žáka, kterého lze považovat díky komplexnosti jeho nadání za mimořádně nadaného, kdy *"za mimořádně nadaného žáka se pro účely této vyhlášky považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech"*.

Rozpoznat nadaného jedince není vždy snadné, je však třeba pozorovat různé způsoby chování, které by tuto vlastnost jedince mohly indikovat. Většinou se to projevuje zvýšeným zájmem a úsilím v nějaké oblasti, aniž by k tomu bylo nuceno. Pokud je taková oblast identifikována, je vhodné se zaměřit na to, zda zjistíme u jedince při této preferované činnosti jisté uvolnění, samozřejmost a lehkost. Mnohdy se setkáváme s tím, že pokud má jedinec na něco nadání, tak ho bere jako samozřejmost a považuje jej za něco, o co není potřeba pečovat, rozvíjet a zdokonalovat. To je však velký omyl. Nadání je třeba vhodným způsobem rozvíjet, pracovat na jeho rozvoji. Je však nezbytné býti obezřetný a takového jedince nevystavovat zvýšenému tlaku. Mohlo by to mít zcela opačný efekt (Stehlíková, 2018, s. 29).

Definici nadaného jedince se rovněž věnuje Výzkumný ústav pedagogický, který velmi přesným způsobem definuje ve svém Rámcovém vzdělávacím programu pro gymnázia takového jedince následovně: *„Za mimořádně nadaného lze považovat žáka, který vykazuje mimořádně vysokou úroveň výkonů v úzké části nebo v celém spektru lidských činností. Mimořádné nadání se projevuje rychlejším vývojem v činnostech, v nichž žák projevuje mimořádné schopnosti, nebo vysokou úroveň výsledků těchto činností. Jedinec může disponovat jedním, ale i několika druhy nadání, na druhé straně je ovšem možné, že žák mimořádně nadaný bude v některých činnostech průměrný nebo podprůměrný.“*

Mezi mimořádně nadané žáky mohou patřit i žáci, kteří z nesespecifických důvodů podávají výkon nižší kvality, než jim umožňuje jejich potenciál, žáci s vývojovou poruchou učení nebo chování, žáci z problémových rodin, z odlišného kulturního prostředí, ačkoli právě u těchto skupin žáků se mimořádné nadání často obecně nepředpokládá.“ (Balada, 2007, s. 90)

Výše popsaná definice rovněž ozřejmuje možnost, že i jedinci, kteří se v průběhu dětství jeví v některých svých činnostech jako průměrní, či dokonce podprůměrní, mohou v dosud v pro ně neobjevených oblastech dosahovat mimořádných výsledků. Rovněž tato definice říká, že přestože daný jedinec dle školních měřítek v některé z oblastí podává nedostačující výkon, tak při zvolení vhodnějšího přístupu, může následně své schopnosti rozvinout do potenciálu, který byl dosud neobjeven.

Odborný časopis Československá psychologie uvádí „umělecky nadaný jedinec se obvykle zajímá o všechny druhy umění. Umělecké zájmy se pak zpravidla váží na zájmy světonázorové. Sledování nadaných dětí (studie - Dočkal, Palkovič, 1979) potvrdilo již dříve známou skutečnost, že nadání jedinci v kterékoliv oblasti mají zájmy bohatší, než tomu bývá u průměrné populace. Je možno konstatovat, že široké spektrum poznávacích zájmů je jedním z nesespecifikovaných znaků nadání. Aktivní zájem u vykonávání činnosti, pro kterou má nadaný jedinec předpoklady, je však nutnou součástí jeho talentu.“ (Československá psychologie, 1983, s. 215, 216)

Tvořivost v lidské činnosti má snad neomezené možnosti. Každý jedinec, který v sobě rozvíjí nadání, je i zdrojem vlastní kreativity. Kreativita je podle Hartlové a Hartla schopnost, pro niž jsou typické takové duševní procesy, které vedou k nápadům, řešením, koncepcím, uměleckým formám, teoriím či výrobkům, jež jsou jedinečné a neotřelé. (Hartl, Hartlová, 2000, s. 631)

Sociolog Wilbur Brookover v roce 1962 konstatuje, že většina lidí využívá jen 20 % mentální kapacity. Vlastnosti a nadání jedince jsou limitovány dědičností svých předků, nicméně zbývá vždy dostatečný prostor k jejich rozvíjení. (Campbell, 2001, s. 25)

V minulosti byl všeobecně zastáván názor, v kterém se nadání přisuzovalo především dědičnosti. V současnosti lze toto hledisko doplnit o působení i dalších faktorů, jako je prostředí a jeho účinků na jedince. Nejedná se vždy jen o rozumové nadání, které se považovalo za jednodimenzionální. Oblast výzkumů, vymezování pojmů talentů a nadání přinesla i vícerozměrný pohled na tuto problematiku. Hříbková ji ve své práci interpretuje následujícím způsobem. (Hříbková, 2009, s. 44)

- 1. „Vysoce rozvinuté schopnosti jsou pouze jedním z předpokladů k podávání mimořádného výkonu;*
- 2. Výsledek činnosti a její průběh ovlivňuje kromě schopností další, nekognitivní charakteristiky a osobnostní vlastnosti včetně jejich vzájemných vazeb;*
- 3. Rozvoj schopností a dalších vlastností osobnosti je závislý na interakci osobnosti a sociálního prostředí, ve kterém jedinec vyrůstá.“*

Avšak asi nejvíce používanou definicí, která je rovněž i výchozím zdrojem pro mnoho dalších autorů, je definice od amerického odborníka Sydneyho P. Marlanda Jr., který ji předložil odborné veřejnosti ve své souhrnné zprávě *Education of the Gifted and Talented: Report to Congress* z roku 1972. Ta byla určena pro Kongres Spojených států amerických a její znění je následující (Jurášková, 2006, s. 14):

„Nadané a talentované děti jsou ty, které jsou identifikované odborně kvalifikovanými profesionály a které jsou díky svému výjimečnému potenciálu schopny vysokých výkonů. Děti schopné vysokého výkonu zahrnují ty, které v celém spektru, nebo v omezené oblasti vykazují mimořádně vysokou úroveň své činnosti v jedné, nebo vícero následujících oblastech:

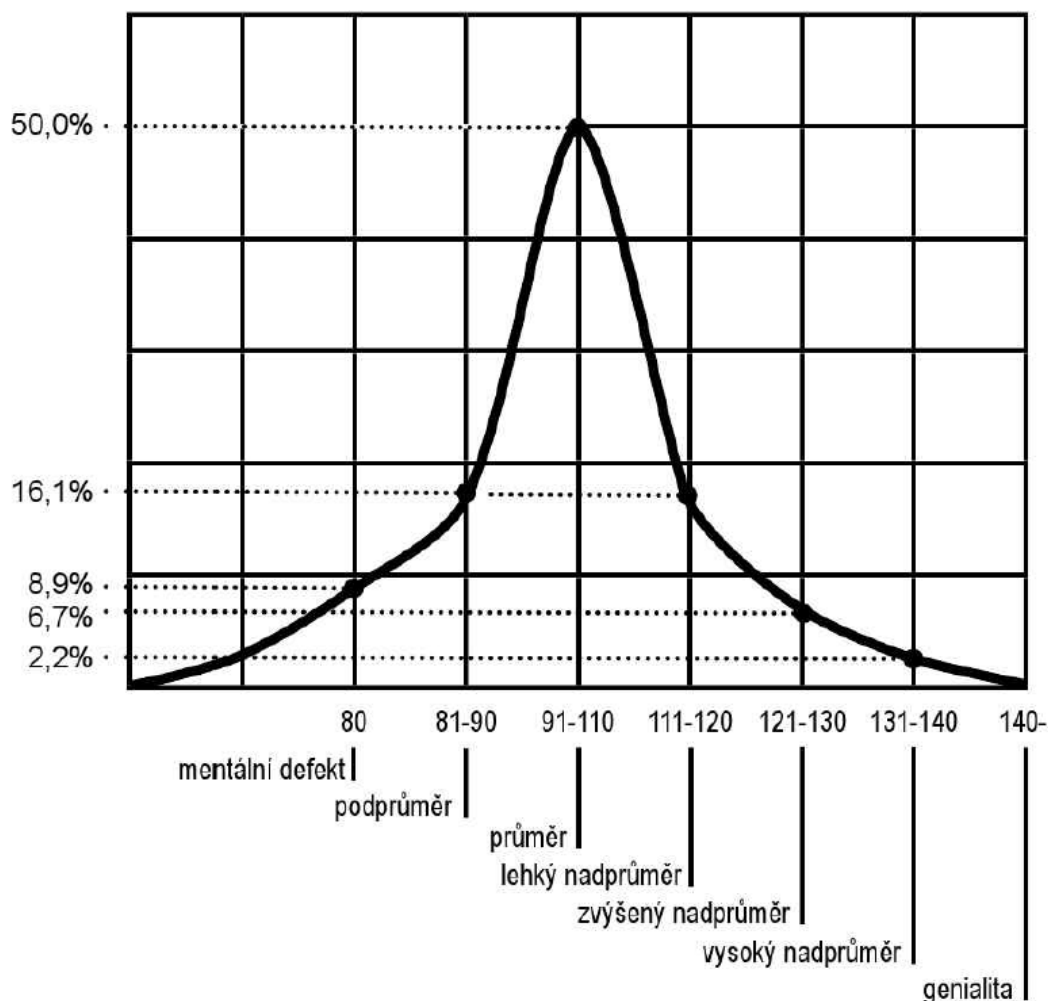
- *všeobecná intelektová schopnost;*
- *specifické akademické vloh (matematické, přírodní vědy, historie, literatura);*
- *kreativní a produktivní myšlení;*
- *schopnost vůdcovství;*
- *vizuální schopnosti a pohybové umění;*
- *psychomotorická schopnost.“*

Jednou z odborných definic nadání je definice R. Havinghursta a De Haana. Tato definice upřesňuje talent a nadání v schopnostech dosahování výjimečných výsledků v různých lidských dovednostech. Portešová ji popisuje v odborném článku v šesti bodech, které mohou nadání víc specifikovat (Portešová, 2013):

1. *„intelektová schopnost (intellectual ability)*
2. *vědecká schopnost (scientific ability)*
3. *schopnost tvořivého myšlení (creative thinking)*
4. *schopnost sociálního vůdcovství (social leadership)*
5. *mechanické schopnosti (mechanical skills)*
6. *talenty ve výtvarném umění (talents in fine arts).“*

Nejen ve výše uvedených definicích, ale i obecně, se nadání jako takové představuje jako potenciál daného jedince. Jedná se o horní limit, kterého je ten který jedinec schopen dosáhnout při efektivním využití svých schopností a dovedností, jenž bylo dosaženo studiem, tréninkem a praxí. Hříbková uvádí, že potenciál u stejně starých jedinců s obdobně vysokým IQ se může (a pravděpodobně bude) projevovat při studiu a během života projevovat rozličným způsobem. Daní jedinci se totiž během svého života pohybují v rozličných prostředích a jsou ovlivňováni rozdílnými faktory, které ovlivňují jejich rozhodování a vytváří jejich zkušenosti. To může způsobit odchýlení se těchto jedinců od svého potenciálu (Hříbková, 2009, s. 43).

Obrázek 1 Gaussova křivka rozložení hodnot IQ v populaci

Zdroj: Fořtíková, 2009, s. 14

Americký psycholog Robert Mills Gagné se rovněž zabýval nadáním a dával ho do korelačního vztahu s intelektovým nadáním. Na základě jeho práce byla stanovena stupnice nadání navázaná na výsledky inteligenčních testů, tj. na základě naměřeného IQ u nadaných jedinců (Fořtík a Fořtíková, 2007, s. 13):

- "Mírně nadaní mají IQ vyšší než 120, je to cca 10 % celkové populace;
- středně nadaní mají IQ 135 a více, tvoří 1 % celkové populace;
- vysoce nadaní jedinci mají IQ vyšší než 145 a je jich jen 0,1 %;
- výjimečně nadaní jsou jedinci s IQ 155 a více, tvoří v populaci 0,01 %;
- extrémně nadaní s IQ 164 tvoří celkově 0,001 % populace."

Nadaným a talentovaným žákům je potřeba věnovat zvýšenou pozornost, rozvíjet jejich nadání za pomoci podpůrných opatření. Žáci mohou být vzděláváni nad školní, nebo rámcový vzdělávací program, u kterých lze aplikovat individuální vzdělávací plán. U těchto žáků je vhodné vytvářet skupiny i z jiných ročníků, účastnit se výuky ve vyšším ročníku,

odborných pracovištích, zúčastnit se stáží na jiných středních, vyšších, popřípadě vysokých školách, zapojovat se do různých projektů, soutěží, nebo zúčastnit se zahraničních pobytů (např. v rámci programu Erasmus+) (RVP 12 – 41 – H/02, 2020, s. 76, 77).

2.2 Vztah mezi nadáním a talentem

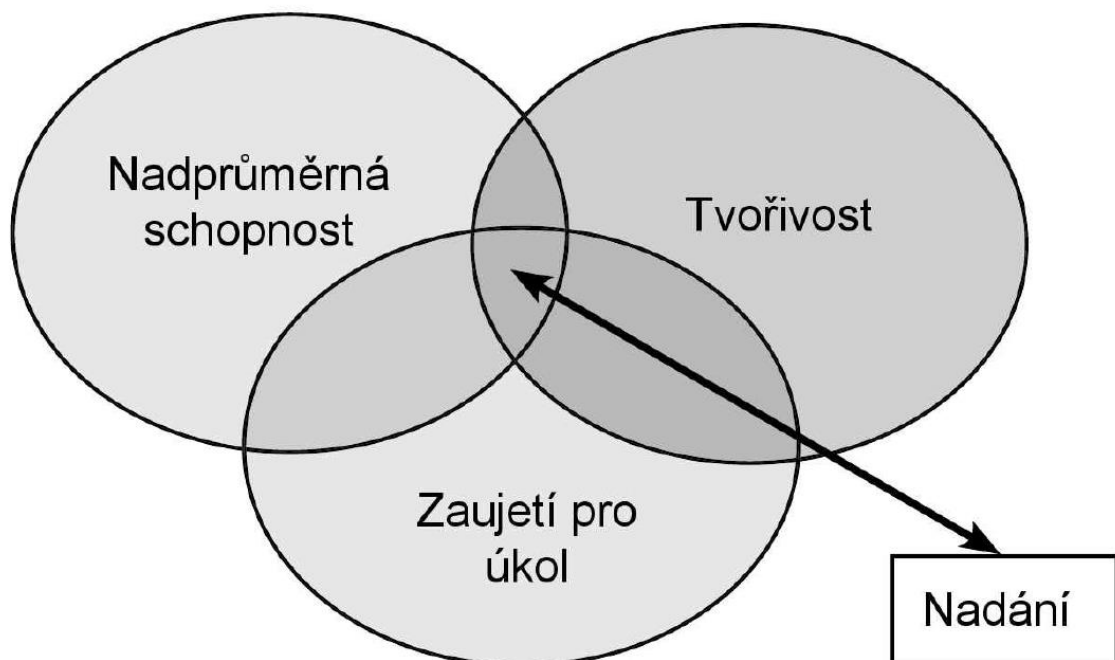
Jaký je vlastně vztah mezi nadáním a talentem. A je zde vlastně vůbec nějaký vztah? Jedná se o synonyma, nebo každý z těchto pojmů popisuje jinou vlastnost jedince, či veličinu? Ani mnoho odborníků se na tomto nedovede shodnout. Zcela logicky je zde možné identifikovat dva názorové proudy.

Mezi zastánce proudu "rozdílných významů" patří například slovenská psycholožka Jolana Laznibatová, Jan Šťáva, Jitka Fořtíková či Robert Mills Gagné. Ti předpokládají, že talent není nutně spojen s vysokým intelektem, oproti korelaci nadání a inteligence. Například Jan Šťáva spojuje talent spíše s oblastmi, jako je sport či umění (hudba, výtvarné umění apod.).

Robert Mills Gagné definuje nadání jako vrozenou schopnost jedince, naproti tomu talent je získaná schopnost jedince.

Poněkud rozdílný pohled má Miroslav Musil, který považuje nadání za mimořádné schopnosti jedince ve více oblastech, kdyžto talent považuje schopnost jedince vynikat v jedné konkrétní činnosti (Musil, 1985, s. 53).

Obrázek 2 Renzulliho model tří kruhů

Zdroj: Fořtíková, 2009, s. 7

Jitka Fořtíková rovněž poukazuje na rozdílné chápání pojmu nadání a talent (Fořtíková, 2009, s. 7): "Obecně lze říci, že pojmy nadání a talentu většiny teoretiků, kteří této oblasti

věnují svůj odborný zájem, splývá v jednu kategorii. Někde se mluví o nadaných a talentovaných, někdy jsou pojmy nadané a talentované děti vnímány jako synonyma. Nadání lze ale také vnímat jako určité dispozice, vrozené nenaučené schopnosti a talent jako rozvinutou formu nadání v mistrovství v daném oboru, které s sebou přináší i píli, svědomitost a tendenci dokončit zadaný úkol či vylepšit své schopnosti." Dále zdůrazňuje, že pohybový talent či talent v uměleckých oborech v sobě neváže nutnost zvýšeného intelektu a hlubokého kognitivního vývoje takového jedince. Opakem tomu tak je u akademických disciplín, kde vyšší intelekt spolu se schopností se učit, osvojovat si nové postupy a rozpoznávat komplexitu a souvislosti, použít nově naučené v nových souvislostech, je nezbytnou podmínkou.

Ohledně korelačního vztahu mezi talentem a intelektem má podobné vnímání i Jolana Laznibatová, která chápe *"vysokou úroveň rozvoje speciálních vlastností jedince, k jejichž realizaci je nutná originalita a tvořivost."* (Laznibatová, 2012, s. 57 - 58) Podle ní jsou tedy talentovaní jedinci všichni ti, kteří nemají nadání akademického charakteru, kdy toto nadání je podmíněno vysokou úrovní intelektových schopností.

S výše uvedeným nesouhlasí například Vladimír Dočkal, kdy rozporuje tvrzení, že nadání je vázáno především na oblasti podmiňované vyššími intelektuálními schopnostmi, jako jsou matematické či jazykové obory. Naproti tomu talent se spojuje s činnostmi nepodmiňující vyšší intelekt, jako jsou sportovní, pohybové a umělecké oblasti. Svou argumentaci zakládá na tom, že všechny výše zmíněné oblasti potřebují k dosažení úspěchů použití intelektu, vůli, motivaci a ostatních schopností jedince.

Pro účely této práce jsou termíny nadání a talent považovány za synonymum.

2.3 Typy nadání

Ke klasifikaci jednotlivých typů nadání existuje několik přístupů. Jedním z nich je například přístup Jany Marie Havigerové, která rozlišuje nadání na horizontální a nadání vertikální. Mezi horizontální nadání řadí činnosti rozlišované podle druhů činností - nadání v oblasti hudby a výtvarného umění, matematiky, sportu, lékařství či v oblasti jazyků. Ve vertikální rovině řadí nadání mezi latentní (dosud nepoznané, potencionální) a manifestované (již rozpoznané (Havigerová, 2011, s. 23 - 32).

Stejně rozdělení nadání a horizontální a vertikální používá i Lenka Hříbková, která se u latentního, tj. dosud neprojevovaného nadání, zabývá faktory a příčinami, které aktivují jeho projevení a přechod do nadání manifestovaného. Jako klíčové faktory uvádí především učení, aktivity osobnosti a sociální podmínky, kdy jejich rozmanitost nabízí více možností a vyšší pravděpodobnost rozvoje tohoto nadání. Jako aktivity osobnosti je považována snaha dosáhnout předem definovaného cíle vlastní vůlí a snahou. Díky učení nadaný jedinec získává nové znalosti a dovednosti a tak dochází ke zdokonalování v dané oblasti (Hříbková, 2009, s. 48).

Pravděpodobně nejpřehledněji nadání kategorizuje, mimo jiných autorů, Jitka Fořtíková a Václav Fořtík, kdy nadání rozdělují podle převládajících schopností následujícím způsobem (Fořtík a Fořtíková, 2007, s. 12):

- *"Intelektové schopnosti - jsou často vázané na školní úspěšnost. Zahrnují verbální, početní, prostorové a paměťové schopnosti. Tyto schopnosti jsou dále předpokladem pro další druhy nadání (např. v umění).;*
- *kreativní myšlení - souvisí se schopnostmi rozpoznat problém, vytvořit myšlenky nebo produkty a vymýšlet nové využití objektů a materiálů;*
- *vědecké schopnosti - zahrnuje aritmetické uvažování, zájem o přírodní vědu, čísla a algebraické symboly;*
- *vůdcovství (manažerské schopnosti) - souvisí s vedením skupiny lidí a zkvalitňováním mezilidských vztahů. Manažerské schopnosti jsou důležité pro vedoucí osobnosti v průmyslu, ekonomice, pracovních skupinách atd.*
- *zručné schopnosti (řemeslné umění) - je spjata s talentem v umění, vědě i strojírenství. Člověk se zručnými schopnostmi má dobrou prostorovou představivost a dobře vnímá detaily podrobnosti a rozdíly."*

3 Sociologický výzkum

Tato práce ve své praktické části pracuje se sociologickým výzkumem a je proto nezbytné si sociologii definovat a popsat si typy, metody a postupy při sociologickém výzkumu.

Jednou z možných definic sociologického výzkumu představil Jan Nový, který sociologický výzkum chápe *"jako cílevědomé, systematické a organizované získávání, zpracovávání a interpretaci informací o sociální dimenzi objektivní reality"* (Nový, Kašparová a Surynek, 1997, s. 63).

Podle Jaroslava Čihovského se jedná o *"empirický přístup reprezentovaný konkrétním sociologickým výzkumem představuje přímý kontakt se sociální realitou"* (Čihovský, 2006, s. 2), kdy je nezbytné propojit teoretickou základnu s praktickým šetřením. To může zaručit správnost, objektivnost a pravdivost zkoumané teorie.

3.1 Sociologie

Sociologie je poměrně mladou společenskou vědou a podle Čihovského ji může definovat jako teoreticko-empirickou vědu, která se snaží zkoumat jevy a procesy sociální reality. Stejně tak jako každý jiný vědecký obor, i sociologie má svůj předmět, teorii a metodu práce.

Předmětem zkoumání u sociologie se rozumí sociální realita, tedy jevy a procesy probíhající v konkrétní sociální společnosti. Teorie je soubor systematických tvrzení, jenž vysvětluje určitý problém. Díky teorii je možné za určitých okolností rovněž do jisté míry předvídat budoucí jevy. Metodologii můžeme považovat za souhrn teorií a metod, které se snaží zjistit skutečnost a případně její změny. Věda obecně uznává metodologický pluralismus, tj. uznává koexistenci různých metod (Čihovský, 2006, s. 3).

Jelikož sociologie má za cíl zkoumat jevy ve společnosti, již ze samé podstaty věci se tak jedná o jevy dynamické, rychle proměnné a nezdánlivě obtížně analyzovatelné. Rovněž jsou vzájemně propojeny, navzájem se ovlivňují, tj. vše souvisí se vším. Na dané sociální skupině rovněž závisí, jaký následek budeme mít jedna konkrétní příčina, která by v jiné sociální skupině vedla k jinému následku.

3.2 Typy výzkumů

Typologická škála sociologických výzkumů je široká a pro každý výzkum je potřeba zvolit tu zprávu typologii. Existuje několik typologií sociologického výzkumu a nelze říct, že jedna je vysloveně špatná a jedna jako ta jediná správná. Jako výchozí pro tuto práci byla zvolena typologie podle Jaroslava Čihovského (Čihovský, 2006, s. 8):

- podle zaměření výsledků:
 - základní výzkum - zjišťování zcela nových poznatků, které dosud nebyly více prozkoumány;

- aplikovaný výzkum - zaměřen na převedení dosažených výsledků ze základního výzkumu do praxe);
- operativní výzkum - výzkum nutný k zjištění aktuálního stavu věci či jevu (např. průzkumy veřejného mínění apod.).
- podle cíle výzkumu:
 - orientační;
 - deskriptivní (popisný);
 - explikační (vysvětlující);
- podle rozsahu zkoumaného vzorku:
 - vyčerpávající vzorek (N) - průzkum je dělán na celé populaci;
 - reprezentativní ($N = \pm 5\% n$) - výzkum se provádí na vzorku, který odpovídá přibližně pěti procentům populace a má odpovídající sociologickou strukturu srovnatelnou s celým vzorkem (N);
 - nereprezentativní ($n \neq N$);
- podle stupně komplementárnosti:
 - interdisciplinární (komplexní) - zahrnuje výzkum z více oborů;
 - parciální (komplementární) - výzkum se zabývá pouze jednou oblastí;
- podle časové dimenze:
 - jednorázový;
 - replikovaný (opakovaný);
 - longitudinální (dlouhodobý);
- podle paradigmatu:
 - kvantitativní - výzkum na velkém vzorku dat;
 - kvalitativní - výzkum s menším množstvím dat, avšak kvalitnějším;
 - kombinovaný.

Právě podle paradigmatu se sociologického výzkumu dělí nejčastěji. V případě kvantitativního výzkumu dochází k šetření na rozsáhlém vzorku dat od souboru stovek i tisící respondentů. Hlavním cílem tohoto typu výzkumu je testování hypotéz na co možná největším a nejreprezentativnějším vzorku.

Naproti tomu kvalitativní výzkum se snaží o co nejvyšší validitu, neboli reliabilitu svých výsledků, tj. jejich spolehlivost. Cílem kvalitativního výzkumu vytváření nových hypotéz, nových teorií či hlubší porozumění nějakého jevu (Disman, 2000, s. 286).

„Kvalitativní výzkum je nematematický, ve značné části induktivní, vyžadující vhléd do situace zkoumané populace, vcítění se do jejích pocitů především v zúčastněném pozorování, ale do jisté míry ve všech technikách této metody. Zřejmě není náhodou, že nepopíratelně vyšší procento kvalitativních badatelů je, ve srovnání výzkumem kvantitativním, mezi ženami“ (Majerová a Majer, 2007, s. 10).

3.3 Výzkumné etapy

Každý sociologický výzkum je realizován v několika fázích, které na sebe navazují a mají zaručit validní výsledek celého výzkumu. Pro potřeby této práce, stejně v jako předchozí

podkapitole o typech výzkumu, je východiskem rozdělení fází podle Jaroslava Čihovského. Ten stanovuje pět fází sociologického výzkumu (Čihovský, 2006, s. 9):

1. *"Přípravná fáze – začíná zadáním či objednávkou konkrétního empirického šetření. Do této etapy spadá studium odborné literatury k dané problematice, studium výzkumných zpráv z realizovaných šetření dané problematiky, formulace cílů, stanovení pracovních hypotéz, určení místa a času realizace výzkumu a rekonstrukce terénu. Tato etapa je časově nejnáročnější a velice důležitá. U kvalitně pojatých výzkumů je třeba formulovat hypotézy.*
2. *Terénní šetření – znamená získávání informací od respondentů pomocí výzkumných technik.*
3. *Statistické zpracování – představuje první, druhé případně další třídění odpovědí v relativních četnostech, zpracování kontingenčních tabulek, výpočet koeficientů pro testování hypotéz, stanovení hladiny významnosti apod.*
4. *Interpretace výsledků – představuje výzkumnou zprávu, která začíná charakteristikou zkoumaného vzorku, pokračuje interpretací jednotlivých bloků otázek testujících dané hypotézy a je ukončen stručným shrnutím závěrů a hlavně sociotechnickými návrhy a doporučeními, které by měli zlepšit stávající situaci.*
5. *Závěrečná etapa – znamená předání výzkumné zprávy, její prezentace či obhajoba v diskusi a vyúčtování."*

3.4 Techniky výzkumu

Formy získávání dat v sociologickém výzkumu se označují jako techniky. Základní rozdělení je do tří technik, kdy se jedná o techniku pozorování, dotazníkovou techniku a techniku rozhovor.

Při pozorování se jedná o sociologickou výzkumnou techniku, při které se získávají poznatky o okolním světě pomocí smyslových orgánů. Od výzkumníka, který využívá tuto formu výzkumu, se požaduje, aby byl schopen se plně oprostit od jakýchkoliv předpojatostí rasových, náboženských, sociálních, národnostních a etnických. Důvodem je důraz na maximální objektivnost pozorování zkoumaných sociálních jevů a reality. Při tomto výzkumu se může výzkumník soustředit na jevy statické (popis vnějšího prostředí), nebo jevy dynamické např. v podobě reakcí pozorovaných, jejich chování apod. (Čihovský, 2006, s. 13-14).

Rozhovor je sociologická výzkumná technika, při které vstupuje výzkumník do přímé interakce se zkoumaným jedincem, či skupinou. Jedná se o ucelenou soustavu ústního jednání, kdy je cílem získat komplexní vhled do sociální reality a jejích souvislostí. Forma rozhovoru může být standardizovaná (řízená), kdy se jedná v podstatě o čtený dotazník a o formu nestandardizovanou v podobě volného rozhovoru na zvolené téma. Jedná se o poměrně neformální metodu, při které je možné navázat bližší vztah s dotazovaným (Čihovský, 2006, s. 15-16).

Poslední a pravděpodobně nejoblíbenější a nepoužívanější metodou sociologického výzkumu je dotazníkový výzkum. Hlavní výhodou této techniky je možnost poměrně ekono-

micky a rychle získat dostatečné množství dat. Úskalím této techniky je nemožnost ověřit správnost odpovědí a jejich věrohodnost. Při vyplňování dotazníku mohou do tohoto procesu vstupovat psychologické faktory, které ovlivňují pravdivost odpovědí jednotlivých respondentů (ten si něco jiného myslí a něco jiného odpovídá v dotazníku).

Kvalita dotazníkového šetření je taktéž ovlivňována skladbou otázek, jejich náročností, délkou dotazníku a doby nutné k jeho vyplnění. Je proto nezbytné věnovat zvýšenou pozornost skladbě, formulaci a zabarvení pokládaných otázek.

Typologické skupiny otázek:

- otevřené - otázky jsou ukončeny otazníkem a nenabízejí výběr alternativních odpovědí;
- zavřené - jsou to takové otázky, které nabízejí jasně definované odpovědi, mezi kterými si musí respondent vybrat (např. ano / ne), tyto otázky mohou mít varianty dichotomické, trichotomické či polytomické;
- polozavřené / polootevřené - kombinace výše popsaných skupiny otázek (otevřených a zavřených);
- nepřímé (projektivní) - otázka je formulována tak, že je adresována někomu jinému, nikoliv respondentovi;
- filtrační - cílem těchto otázek je vyloučit z odpovědí ty respondenty, jichž se zkoumaný problém netýká;
- sociodemografické - tyto otázky slouží k třídění např. podle věku, pohlaví, vzdělání, geografické příslušnosti apod.;
- úvodní - měly by respondenta namotivovat, aby dotazníkové šetření dokončil.

3.5 Validita a reliabilita výzkumu

Pro to, aby bylo možné jakýkoliv sociologický výzkum považovat za věrohodný a vypovídající, je zapotřebí zabezpečit validnost takového výzkumu, tj. zajistit skutečné měření toho, co bylo záměrem výzkumu měřit. Podle Dismana můžeme validitu sociologického výzkumu ověřovat následujícími technikami (Disman, 1998, s. 64-66):

1. Skupina technik srovnávání s vnějším kritériem:
 - a. Členství ve známé skupině - respondenti výzkumu jsou příslušníci nějaké skupiny s danou vlastností (znalostí).
 - b. Prediktivní validita - se skutečností se provádí porovnání zjištěných údajů ze sociologického šetření.
 - c. Souběžná validita - zjišťovaná vlastnost / znalost je měřena více metodami, kdy větší shoda znamená vyšší validnost výzkumu.
2. Technika konstrukce šetření:
 - a. Konstruovaná validita - hypotézy jsou testovány pomocí postupů, které mají logickou spojitost se zkoumaným jevem a zvolenou technikou měření.
3. Techniky obsahu měřeného jevu:
 - a. Zjevná validita - validita vychází z intuitivního předpokladu, že zkoumaná vlastnost a výsledky sociologické šetření mají jasnou spojitost a validnost

(obecně známé jevy, stejný silný sociologicky-ekonomický a kulturní základ a výchozí zkušenost apod.). Není vhodné tuto techniku používat i komplexnějších šetření a složitějších případech.

- b. Výčet obsahu - testuje se, zda je zkoumaná vlastnost dostatečně pokryta obsahem sociologického výzkumu (především u neabstraktních, avšak nejasně definovaných konceptů).
- c. Mínění skupiny soudců - validnost daného sociologického výzkumu pro zkoumanou vlastnost je objektivně a nezávisle zvážena odbornými autoritami na danou problematiku.

Disman rovněž ohledně validity sociologického výzkumu upozorňuje, že *"validita prokázaná v určitém kontextu a pro určitý účel je automaticky platná jen pro tento kontext a shodný účel"* (Disman, 1998, s. 67).

V oblasti sociologického výzkumu je rovněž velmi důležitý pojem reliabilita výzkumu. Sociologické šetření je reliabilní tehdy, kdy při opakovaném aplikaci šetření vlastnosti zkoumaného objektu dává stejné výsledky. Tento zkoumaný objekt se však nesmí mezi jednotlivými aplikacemi změnit.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 Dotazníkové šetření

Pravděpodobně nejpodstatnější součástí této závěrečné práce je dotazníkové šetření, které bylo realizováno v měsíci dubnu roku 2022 mezi současnými a bývalými žáky středních, vyšších a vysokých škol s uměleckoprůmyslovým zaměřením. Pro sběr primárních dat byl použit online nástroj dotazníkového šetření, který je provozován na serveru Survey.com. Použit byl dotazník s deseti uzavřenými dichotomickými, trichotomickými a polytomickými otázkami, kdy respondenti vybírali z omezeného počtu dostupných odpovědí. Mezi respondenty dotazníkového šetření byl distribuován pomocí sociálních sítí a středních škol s uměleckořemeslným zaměřením. Za dobu 14 dnů, kdy byl přístupný veřejnosti pro sběr odpovědí, se šetření zúčastnilo celkem 201 respondentů. Účast respondentů na dotazníkovém šetření byla zcela dobrovolná a na základě jejich svobodné vůle.

Dotazník lze rozdělit do tří tematických částí, které se svými otázkami zaměřují na následující oblasti:

- **studium a jeho zaměření** - tyto otázky sloužily k získání přehledu o respondentech v tom smyslu, zda stále studují, jaký konkrétně obor studují;
- **pořádání studentských soutěží a účast na nich** - otázky v této části směřují na získání informací o tom, zda se na jejich školách pořádaly soutěže a zda se těchto soutěží respondenti účastnili;
- **přínos studentských soutěží pro žáky** - v této části jsou otázky směřovány k získání dat o tom, zda účast na studentských soutěžích byla přínosná a zda jim dosažené výsledky pomohly při jejich dalším studiu (v rámci terciárního vzdělávání, např. u přijímacího řízení), nebo zda jim pomohly v získání jejich zaměstnání ve vystudovaném oboru.

Hranice validnosti dotazníkové šetření ve smyslu počtu platných odpovědí na dotazníkové šetření byla stanovena na 150 respondentů. Tento počet vychází z hodnoty 10% z celkového potencionálního dosahu distribuovaného dotazníkového šetření (tato hodnota dostatečně přesahuje možnou statistickou chybu). Tento potencionální dosah byl stanoven na součtu žáků všech oslovených škol, který činí 1500 žáků a studentů (zaokrouhлено dolů). Výběr respondentů byl náhodný, což vyplývá ze zvoleného distribučního kanálu dotazníku. Na dotazník odpovědělo celkem 201 respondentů a hranice validnosti z hlediska počtu platných odpovědí tak byla překročena o 51 respondentů. Dotazníkové šetření je tak možné hodnotit jako dostatečně reprezentativní k vyvození závěrů s vypovídající hodnotou.

Validnost obsahová je založena na kritériu příslušnosti ke konkrétní skupině osob, kterým byl dotazník distribuován. V tomto případě se jedná o současné a bývalé žáky a studenty středních, vyšších a vysokých škol s uměleckoprůmyslovým zaměřením. Jedná se tedy o validnost založenou na příslušnosti ke konkrétní skupině respondentů, kdy předpokládáme znalosti problematiky, na kterou je dotazníkové šetření zaměřeno, tudíž předpokládáme nízkou chybovost v odpovědích a malou pravděpodobnost neporozumění dotazníkovému šetření po obsahové stránce.

Pro vyhodnocení jednotlivých otázek bude použito statistické třídění druhého stupně, pro analýzu vzájemného vztahu jednotlivých otázek bude použito kontingenční tabulky.

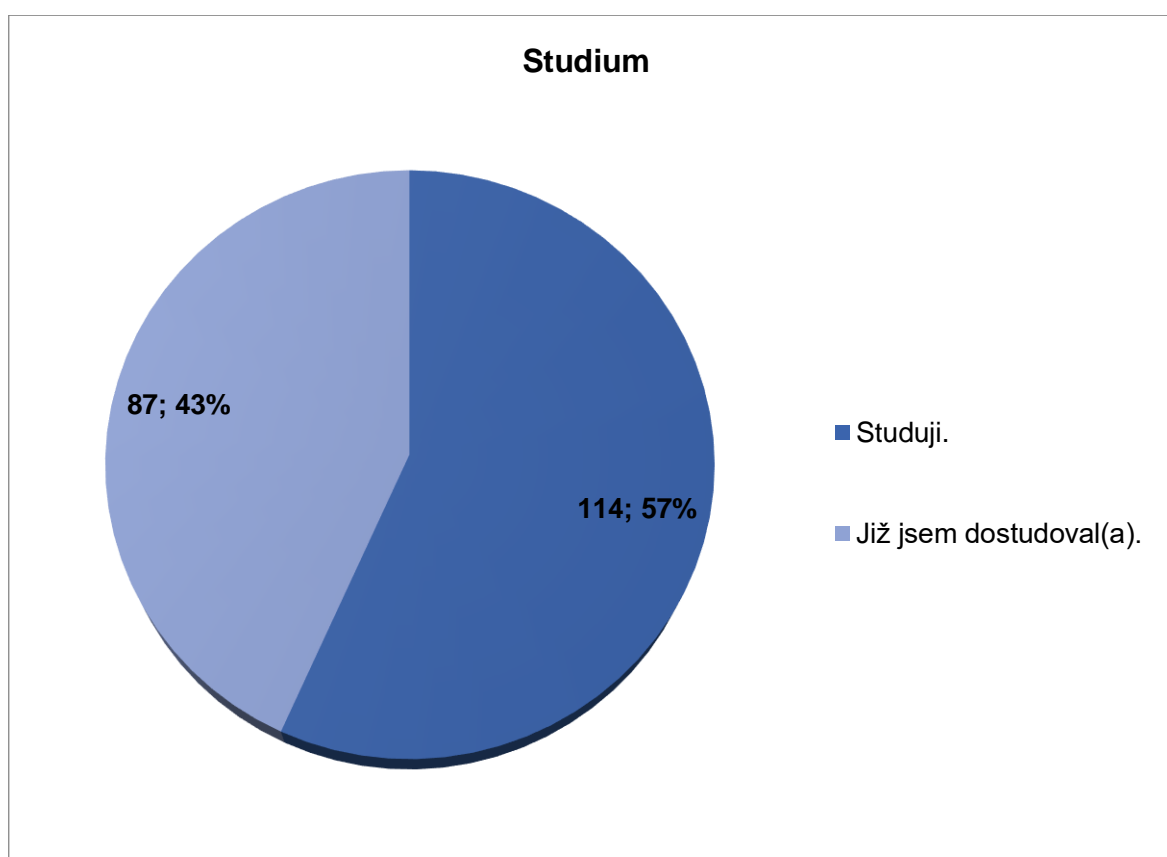
4.1 Stupeň a zaměření studia respondentů

Hlavní cílem otázek v této části dotazníku bylo získání základních informací o respondentech a to především zda respondent v době zodpovídání dotazníků byl stále studujícím či nikoliv, dále jaké zaměření studuje a v jaké úrovni školství se aktuálně vzdělává.

1) Studium

Znění otázky: *V současné době stále studujete, či jste již studium dokončil(a)?*

Graf 1 Studium

Zdroj: *Vlastní dotazníkové šetření*

Tabulka 1 Studium

Studium	Počet	Podíl
Studuji.	114	57 %
Již jsem dostudoval(a).	87	43 %
Celkem	201	100 %

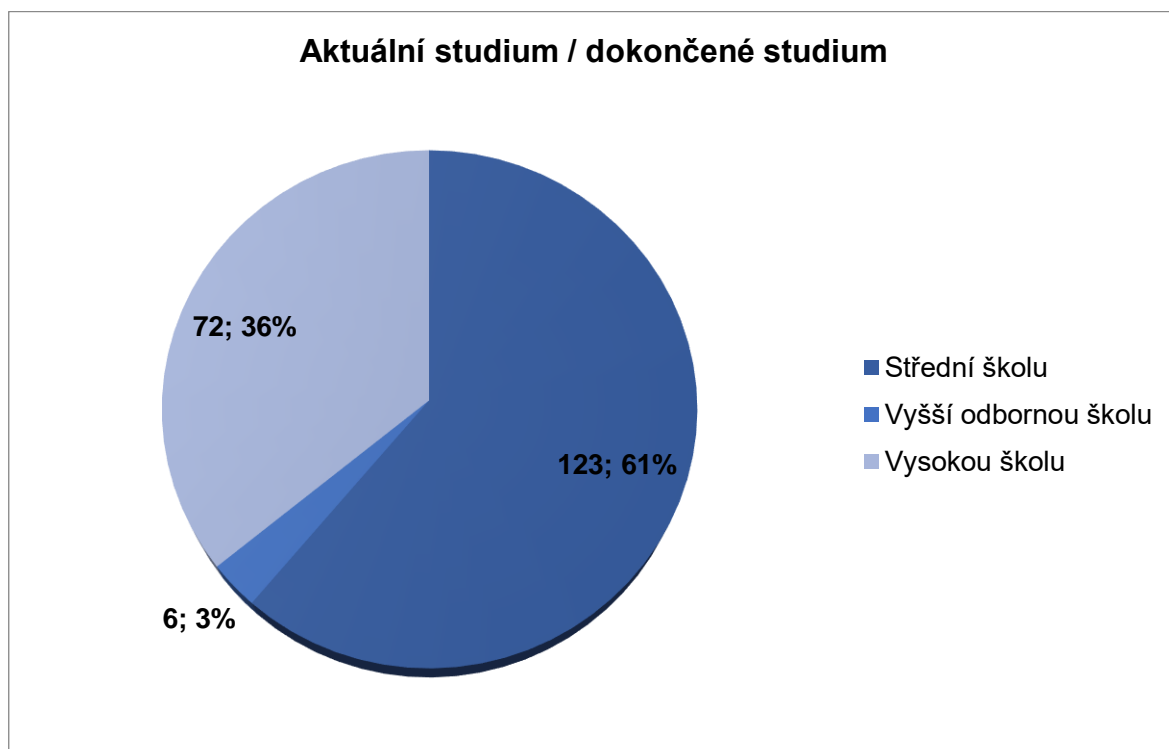
Zdroj: *Vlastní dotazníkové šetření*

Tento graf znázorňuje, že z celkového počtu 201 respondentů, kteří se zúčastnili tohoto dotazníkového šetření, stále studuje celkem 57 % respondentů (114). Podíl respondentů, kteří již ukončili své studium na škole s uměleckoprůmyslovým zaměřením, je 43 % respondentů (87).

2) Úroveň probíhajícího, či dokončeného studia

Znění otázky: *Aktuálně studujete / studoval(a) jste?*

Graf 2 Aktuální stav studia

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Tabulka 2 Aktuální stav studia

Aktuální studium / dokončené studium	Počet	Podíl
Střední škola	123	61 %
Vyšší odborná škola	6	3 %
Vysoká škola	72	36 %
Celkem	201	100 %

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Z celkového počtu 201 odpovědí aktuálně studuje střední školu, nebo ji dokončilo jako své nejvyšší dosažené vzdělání ve zvoleném oboru celkem 61 % (123) respondentů. Vyšší odbornou školu nyní studuje, nebo již dokončilo 6 respondentů (podíl na odpově-

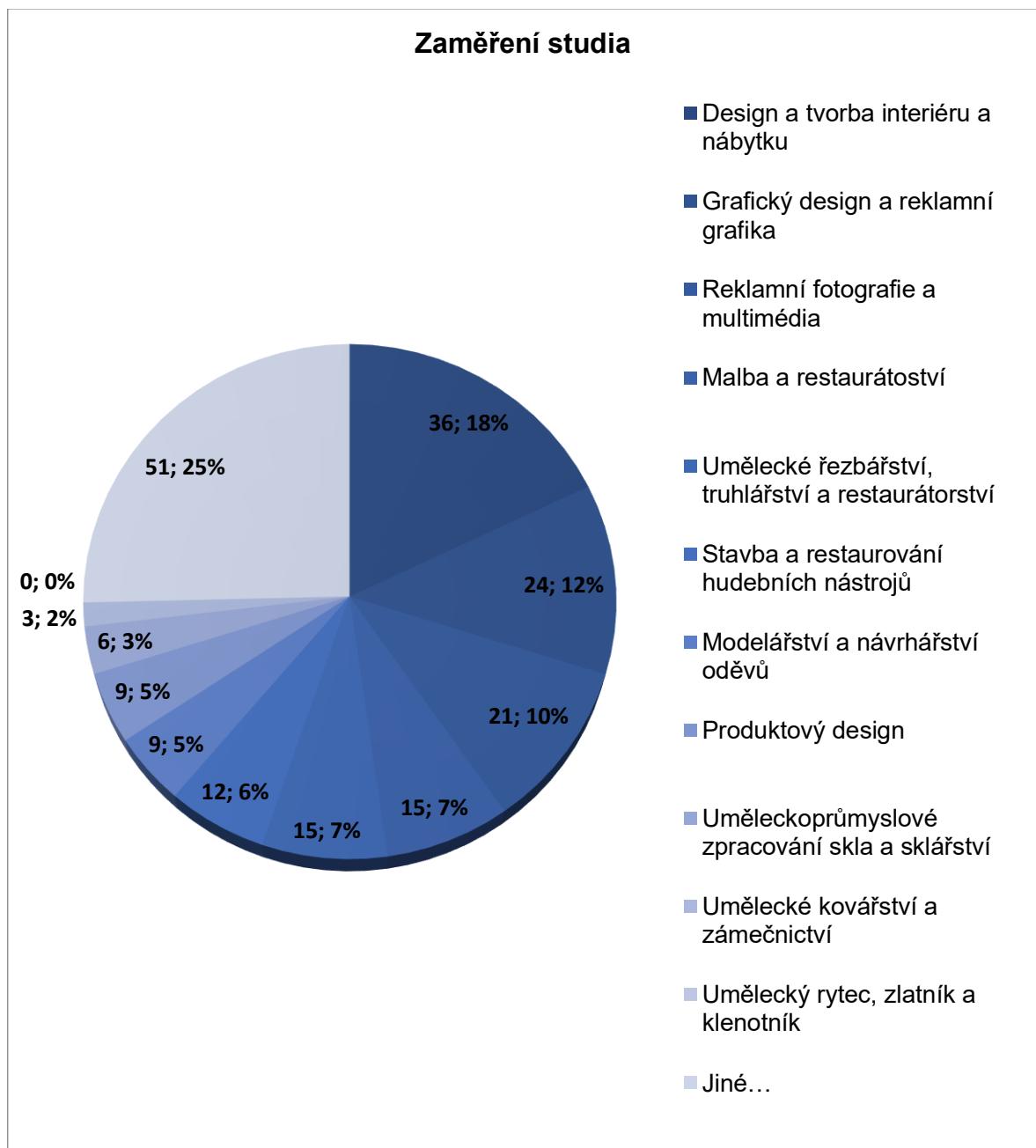
dích je 3 %). Druhý nejvyšší podíl v odpovědích zaujímá probíhající, nebo dokončené vysokoškolské studium - celkem 72 respondentů (podíl 36 %).

3) Zaměření studia

Pro tento výzkum je velmi důležité zjistit, v jakém oboru se respondenti průzkumu vzdělávali. S tímto údajem lze dále pracovat v tom smyslu, že bude možné vysledovat přímou závislost mezi konkrétním oborem, účastí na odborných soutěžích a následném uplatnění respondenta v reálné praxi.

Znění otázky: *Jaké je / bylo zaměření Vašeho studia?*

Graf 3 Zaměření studia

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Tabulka 3 Zaměření studia

Zaměření studia	Počet	Podíl
Design a tvorba interiéru a nábytku	36	18 %
Grafický design a reklamní grafika	24	12 %
Reklamní fotografie a multimédia	21	10 %
Malba a restaurátorství	15	7 %
Umělecké řezbářství, truhlářství a restaurátorství	15	7 %
Stavba a restaurátorství hudebních nástrojů	12	6 %
Modelářství a návrhářství oděvů	9	4 %
Produktový design	9	4 %
Uměleckoprůmyslové zpracování skla a sklářství	6	3 %
Umělecké kovářství a zámečnictví	3	1 %
Umělecký rytec, zlatník a klenotník	0	0 %
Jiné...	51	25 %
Celkem	201	100 %

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Výčet možných odpovědí v této otázce byl poměrně široký a vycházel z nejčastěji nabízených studijních oborů v rámci středoškolského studia. Nejvíce respondentů si vybralo jako studovaný (či vystudovaný) obor design a tvorba interiéru (36, 18 %), dále je velmi oblíbeným oborem grafický design a reklamní grafika (24, 12 %), velmi těsně za tímto studijním oborem byl vybírán obor reklamní fotografie a multimédia (21, 10 %). Významné zastoupení mezi studijními obory měly např. malba a restaurátorství spolu s uměleckým řezbářstvím, truhlářstvím a restaurátorstvím (oba obory získaly 15 odpovědí, podíl 7 %). Dále pak modelářství a návrhářství oděvů a produktový design (oboje 9, 4 %), další obory již měly poměrně malé zastoupení (viz tabulka 3). Bohužel největší podíl na odpovědích měla možnost "Jiné..." - celkem 51 odpovědí a podíl 25 %. Z toho vyplývá, že se bohužel nepodařilo obsáhnout dostatečný počet oborů a do kontingenčního srovnání nebude možné zařadit poměrně velký vzorek odpovědí ve vztahu ke konkrétním studijním oborům. Nicméně stále se podařilo dosáhnout počtu 150 odpovědí, tj. výsledky tohoto konkrétního srovnání bude stále validní (jak bylo uvedeno na začátku této kapitoly).

4.2 Pořádání studentských soutěží a účast na nich

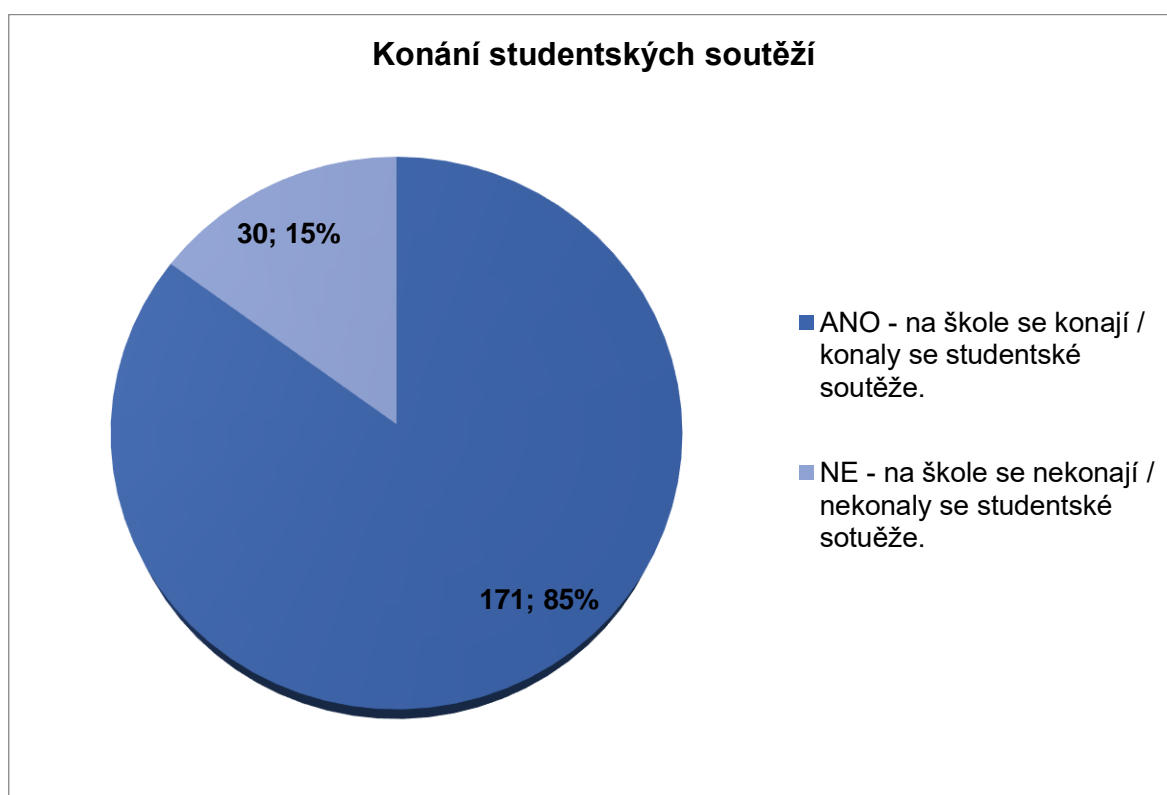
V této části se otázky dotazníkového šetření zaměřují na to, zda na daných umělecko-průmyslových školách byly pořádány soutěže v daném oboru, nebo zda žáci těchto škol byly na takového soutěže vysílány.

V této oblasti dotazníkového šetření je velmi zajímavé vzájemně porovnat získaná data, zvláště právě se zaměřením na (vy)studovaném oboru a množství pořádaných soutěží, nebo počet žáků k soutěžím vysílaných.

4) Konání studentských soutěží

Znění otázky: *Konají se / konaly se na Vaší škole studentské soutěže?*

Graf 4 Konání studentských soutěží

Zdroj: *Vlastní dotazníkové šetření*

Tabulka 4 Konání studentských soutěží

Konání studentských soutěží	Počet	Podíl
ANO - na škole se konají / konaly se studentské soutěže.	171	85 %
NE - na škole se nekonají / nekonaly se studentské soutěže.	30	15 %
Celkem	201	100 %

Zdroj: *Vlastní dotazníkové šetření*

V této otázce odpovědělo celkem 85 % respondentů (tj. 171 z 201), že se na jejich uměleckoprůmyslové škole studentské soutěže konají, nebo jsou na ni žáci vysíláni. Pouze 15 % odpovědí, tj. 30 respondentů, bylo negativních a na jejich školách se soutěže nepořádají, nebo na něj žáci nejsou vysíláni.

V tomto případě je velmi zajímavé kontingenční srovnání s procentuálním zastoupením studijním oborů v získaném vzorku dat (viz tabulka 5).

Tabulka 5 Kontingenční srovnání konání studentských soutěží a zaměření studia

Zaměření studia / Konání studentských soutěží	ANO	NE
Design a tvorba interiéru a nábytku	36	0
Grafický design a reklamní grafika	24	0
Reklamní fotografie a multimédia	15	6
Malba a restaurátorství	12	3
Umělecké řezbářství, truhlářství a restaurátorství	12	3
Stavba a restaurátorství hudebních nástrojů	9	3
Modelářství a návrhářství oděvů	6	3
Produktový design	9	0
Uměleckoprůmyslové zpracování skla a sklářství	6	0
Umělecké kovářství a zámečnictví	3	0
Umělecký rytec, zlatník a klenotník	0	0
Jiné...	39	12
Celkem	171	30

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Podle výše uvedeného porovnání vzájemného vztahu mezi oborem studia a podílem konaných studentských soutěží jasně převažuje obor Design a tvorba interiéru a nábytku (36 k 0). Všech 36 respondentů, kteří zvolili tuto možnost, uvedlo, že se buď na jejich škole pořádala nějaká studentská soutěž, nebo se jí účastnili. Rovněž můžeme pozorovat poměrně silný důraz na pořádání studentských soutěží a účast na nich u oboru Grafický design a reklamní grafika (24 k 0) a hned v závěsu je obor Reklamní fotografie a multimédia (15 k 6 - 71,4 % k 28,6 %). Bohužel se nám objevuje celkem 51 anonymních odpovědí, reprezentovaných odpovědí "Jiné...". Zde zvolilo kladnou odpověď 39 respondentů vůči

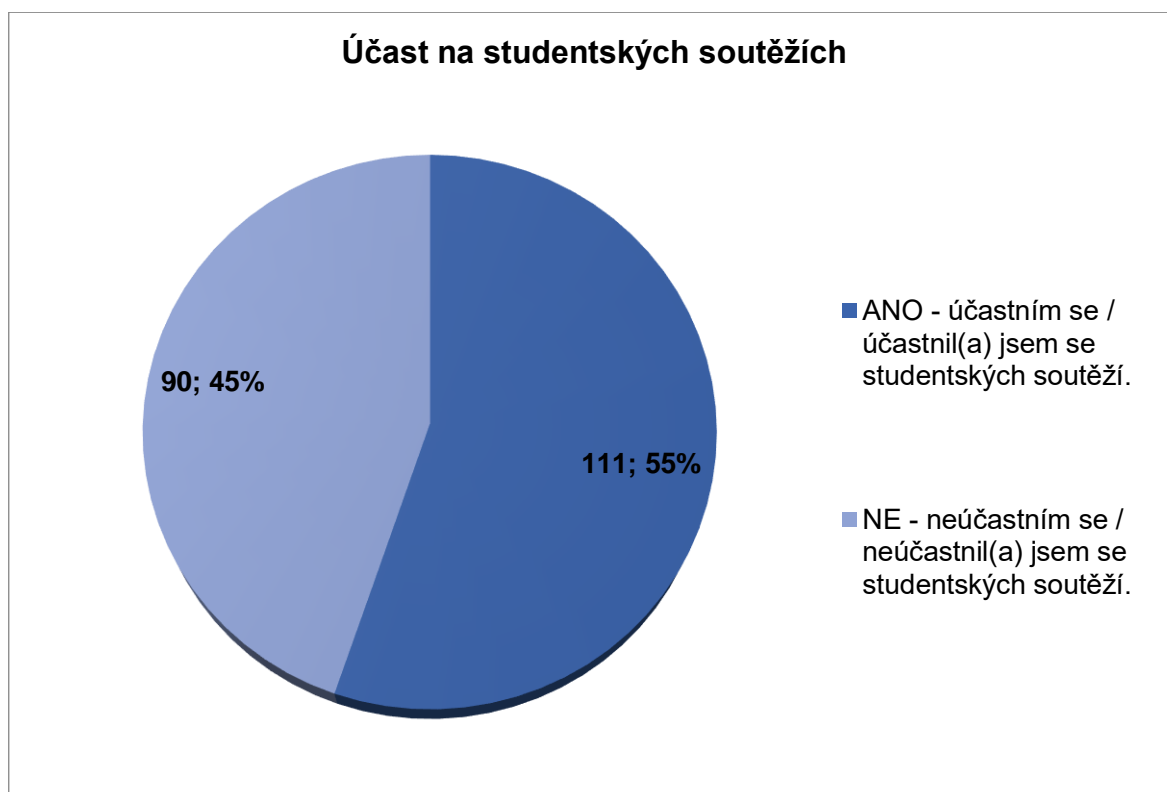
12 negativním odpovědím (76,5 % k 23,5 %), tj. ve zde nezahrnutých oborech se žáci rovněž v převážně většině účastní odpovídajících studentských soutěží.

Důležitou informací, která z výše uvedené tabulky č. 5 vyplývá, je jasná převaha kladných odpovědí nad negativními, tj. napříč vybranými obory převládá na školách názor, že studentské soutěže jsou vhodným doplňkem studia.

5) Účast na studentských soutěžích

Znění otázky: Účastníte se / účastnil(a) jste se těchto studentských soutěží?

Graf 5 Účast na studentských soutěžích

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Tabulka 6 Účast na studentských soutěžích

Účast na studentských soutěžích	Počet	Podíl
ANO - účastním se / účastnil(a) jsem se studentských soutěží.	111	55 %
NE - neúčastním se / neúčastnil(a) jsem se studentských soutěží.	90	45 %
Celkem	201	100 %

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Tento graf a výsledek odpovědí není sám o sobě až tak vypovídající, nový rozměr těchto odpovědí získáme při kontingenční analýze této otázky č. 5 s odpověďmi na otázku č. 4, tj. jestli se na studované škole studentské soutěže konaly, či nikoliv.

Tabulka 7 Kontingenční srovnání otázek č. 4 a č. 6

	ANO - účastním se / účastnil(a) jsem se soutěží.	NE - neúčastním se / neúčastnil(a) jsem se soutěží.
ANO - na škole se konají / konaly se studentské soutěže.	108 (54 %)	63 (31 %)
NE - na škole se nekonají / nekonaly se studentské soutěže.	3 (1,5 %)	27 (13,5 %)
Celkem	111 (55 %)	90 (45 %)

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Z tabulky č. 7 vyplývá, že z 55 % respondentů (111 odpovědí), kteří se účastní anebo se účastnily studentských soutěží, pouze 3 respondenti (1,5 %) studují / studovali na škole, kde se soutěže nepořádají / nepořádaly.

Avšak 90 respondentů odpovědělo, že se soutěží neúčastní / neúčastnili, kdy z toho 63 (31 %) žáků studuje / studovalo na škole, kde se studentské soutěže pořádají a 27 (13,5 %) žáků studuje / studovalo na škole, kde se studentské soutěže nekonají.

Z tohoto srovnání jasně vyplývá, že vůle účastnit se studentských soutěží je přímo závisle ovlivněna tím, zda daná škola studentské soutěže pořádá a tím přímo či nepřímo podporuje vůli žáků se soutěží účastnit.

4.3 Přínosy studentských soutěží pro žáky

Tato podkapitola se zabývá rozbořem otázek, které směřují k zjištění názoru respondentů na přínos pořádání studentských soutěží a účasti na nich pro žáky. Otázky jsou směřovány na přínos jak během studia, tak na budoucí kariéru žáků těchto uměleckoprůmyslových oborů.

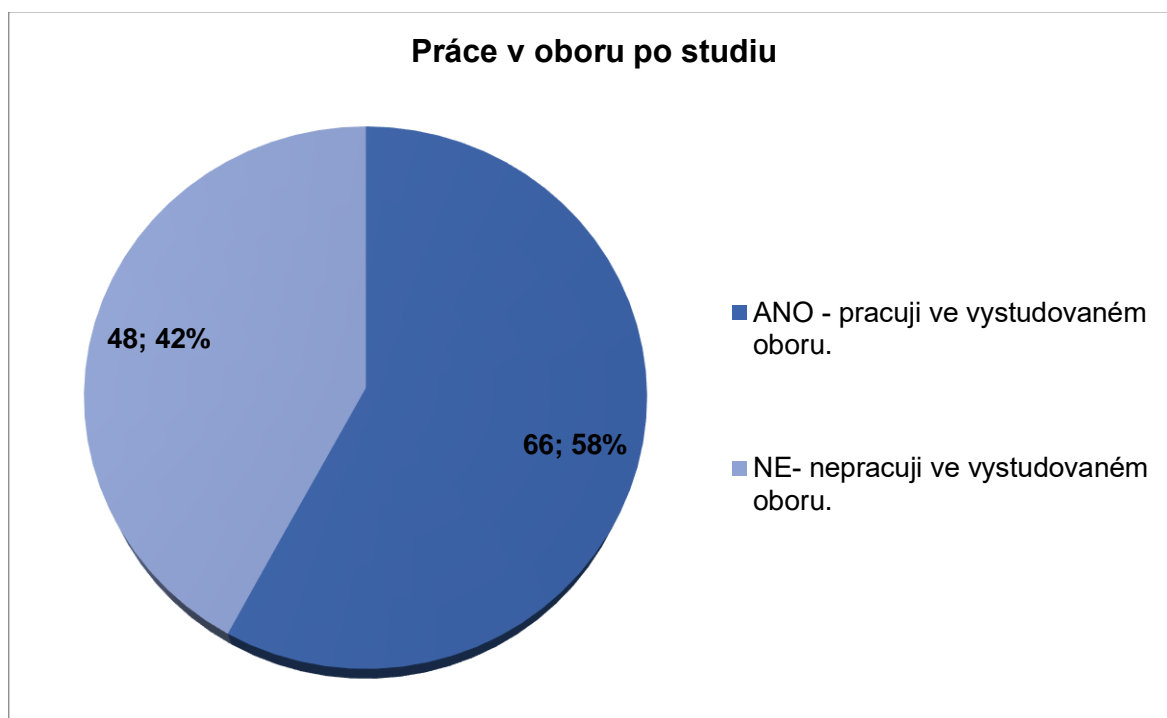
Některé otázky se dotazují na to, zda měla účast na studentských soutěžích a výsledky v nich dosažených, nějakou relevanci při přijímacích řízeních na školy terciárního stupně vzdělávání, či nikoliv.

Dotazník se rovněž snaží zjistit svými otázkami, zda pomohly studentské soutěže a v nich dosažené výsledky při startu jejich kariéry, nebo při získání svých prvních zaměstnání (v případě, že našli práci a pracují ve vystudovaném oboru).

6) Práce v oboru po studiu

Znění otázky: *Pokud jste již ukončil(a) studium, pracujete ve vystudovaném oboru?*

Graf 6 Práce v oboru po studiu

Zdroj: *Vlastní dotazníkové šetření*

Tabulka 8 Práce v oboru po studiu

Práce v oboru studia	Počet	Podíl
ANO - pracuji ve vystudovaném oboru.	66	58 %
NE - nepracuji ve vystudovaném oboru.	48	42 %
Celkem	114	100 %

Zdroj: *Vlastní dotazníkové šetření*

Cílem této otázky bylo zjistit, jaká je skladba respondentů dotazníkového šetření ohledně jejich aktuálního statusu, tj. zda se stále jedná o žáky, studenty (ať již středních, vyšších odborných či vysokých škol), nebo již o pracující.

Z grafu 6 je tedy patrné, že celkem 114 respondentů z celkového počtu 201 (tj. 57 %) již dostudovalo a již pracují. Nejzajímavější na tomto grafu je to, že ze 114 již vystudovaných respondentů nakonec ve svém oboru pracuje 66 respondentů (58 % z pracujících a 33 % z celkového počtu). Ve vystudovaném oboru naopak nepracuje celkem 48 respondentů (tj. 42 % z již pracujících a 24 % z celkového počtu odpovědí).

7) Přínos studentských soutěží během studia

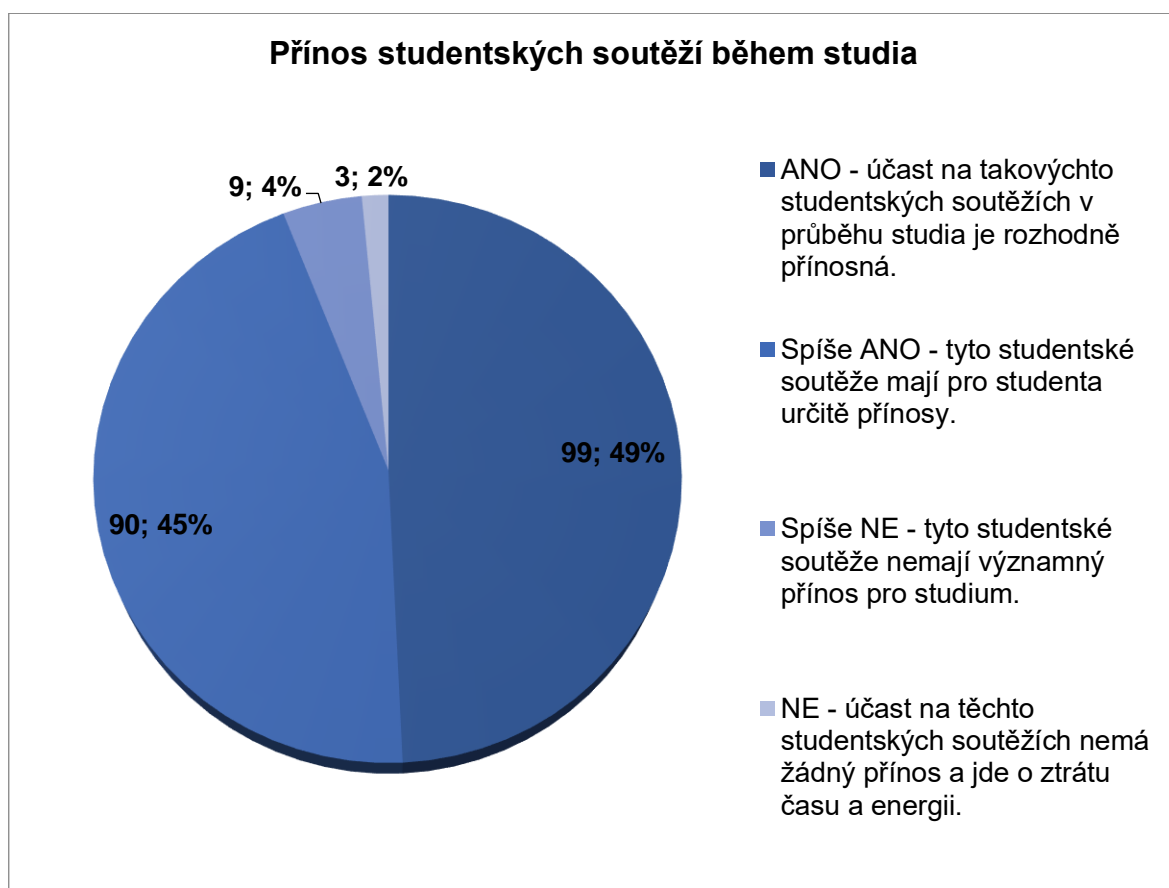
Znění otázky: Jsou podle Vás studentské soutěže přínosem během studia?

Tabulka 9 Přínos studentských soutěží během studia

Přínos studentských soutěží během studia	Počet	Podíl
ANO - účast na takovýchto studentských soutěžích v průběhu studia je rozhodně přínosná.	99	49 %
Spíše ANO - tyto studentské soutěže mají pro žáka určité přínosy.	90	45 %
Spíše NE - tyto studentské soutěže nemají významný přínos pro studium.	9	5 %
NE - účast na těchto studentských soutěžích nemá žádný přínos a je ztrátou času a energie.	3	1 %
Celkem	201	100 %

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Graf 7 Přínos studentských soutěží během studia

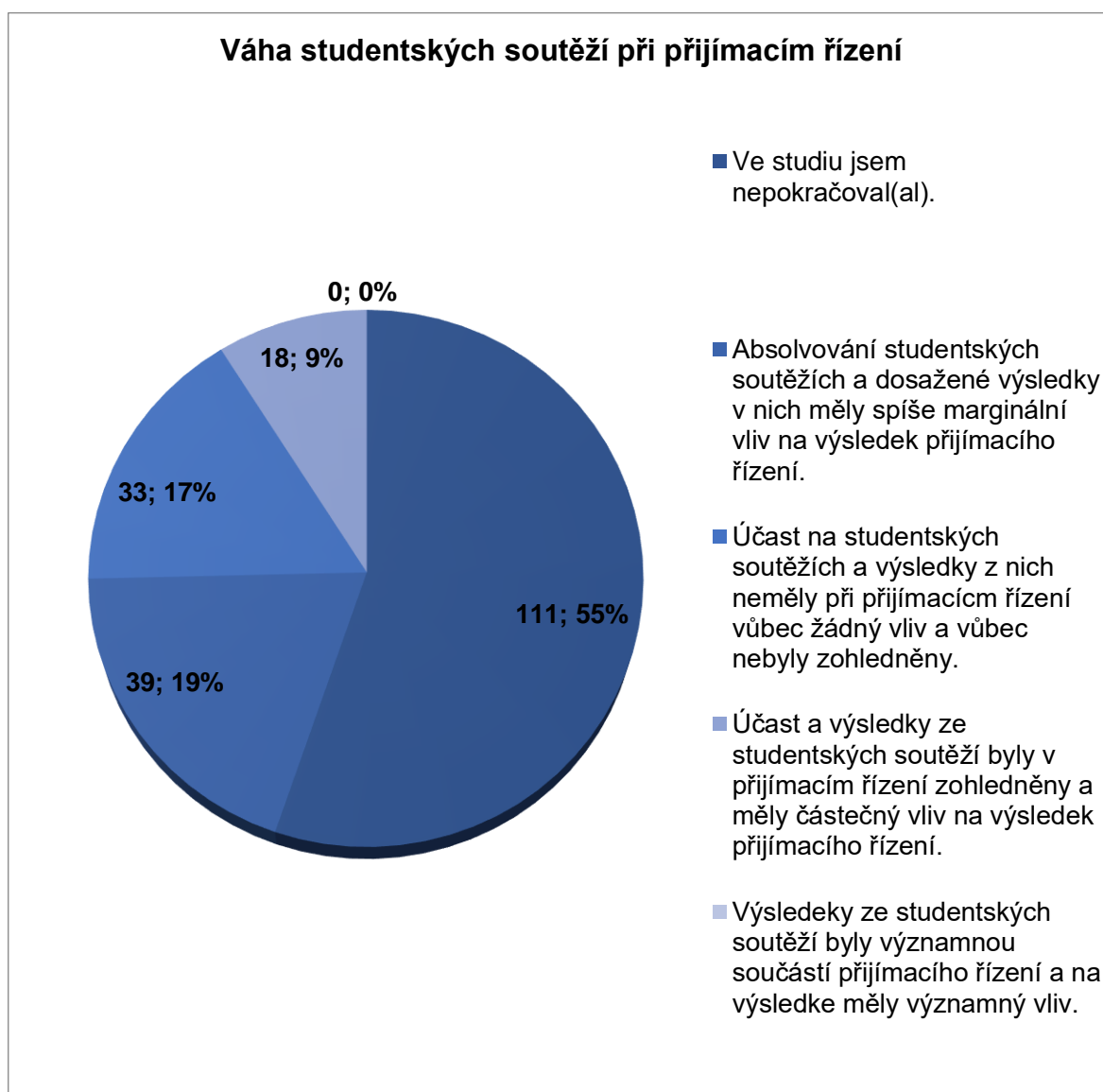
Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

V kontextu předchozí otázky č. 5, tedy zda se respondenti účastní či účastnili studentských soutěží, jsou výsledky odpovědí na tuto otázku poměrně překvapující. Z předchozí otázky vyplývá, že soutěží se účastní / účastnilo celkem 111 respondentů (55 %). Avšak i přesto 94 % respondentů (189) odpovědělo zcela kladně, či spíše kladně ve významu přínosu studentských soutěží pro žáky během jejich studia. Z toho vyplývá, že 78 respondentů, kteří se neúčastní / neúčastnili studentských soutěží, tyto soutěže hodnotí jako přínosné, nebo spíše přínosné. Otázkou zůstává, z jakého důvodu se 63 respondentů neúčastní studentských soutěží, přestože jejich školy tyto soutěže pořádají.

8) Váha studentských soutěží při přijímacím řízení

Znění otázky: *Pokud jste pokračoval(a) ve studiu ve svém oboru v terciárním stupni vzdělání (VOŠ, VŠ), byla při přijímacím řízení zohledňována účast na studentských soutěžích?*

Graf 8 Váha studentských soutěží při přijímacím řízení

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Tabulka 10 Váha studentských soutěží při přijímacím řízení

Váha studentských soutěží při přijímacím řízení	Počet	Podíl
Ve studiu jsem nepokračoval(a).	111	55 %
Absolvování studentských soutěží a dosažené výsledky v nich měly spíše marginální vliv na výsledek přijímacího řízení.	39	19 %
Účast na studentských soutěžích a výsledky z nich neměly při přijímacím řízení vůbec žádný vliv a vůbec nebyly zohledněny.	33	16 %
Účast a výsledky ze studentských soutěží byly v přijímacím řízení zohledněny a měly částečný vliv na výsledek přijímacího řízení.	18	9 %
Výsledky ze studentských soutěží byly významnou součástí přijímacího řízení a na výsledek měly významný vliv.	0	0 %
Celkem	201	100 %

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Tabulka 11 Váha studentských soutěží při přijímacím řízení (po očištění)

Váha studentských soutěží při přijímacím řízení (po očištění)	Počet	Podíl
Absolvování studentských soutěží a dosažené výsledky v nich měly spíše marginální vliv na výsledek přijímacího řízení.	39	43 %
Účast na studentských soutěžích a výsledky z nich neměly při přijímacím řízení vůbec žádný vliv a vůbec nebyly zohledněny.	33	37 %
Účast a výsledky ze studentských soutěží byly v přijímacím řízení zohledněny a měly částečný vliv na výsledek přijímacího řízení.	18	20 %
Výsledky ze studentských soutěží byly významnou součástí přijímacího řízení a na výsledek měly významný vliv.	0	0 %
Celkem	90	100 %

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

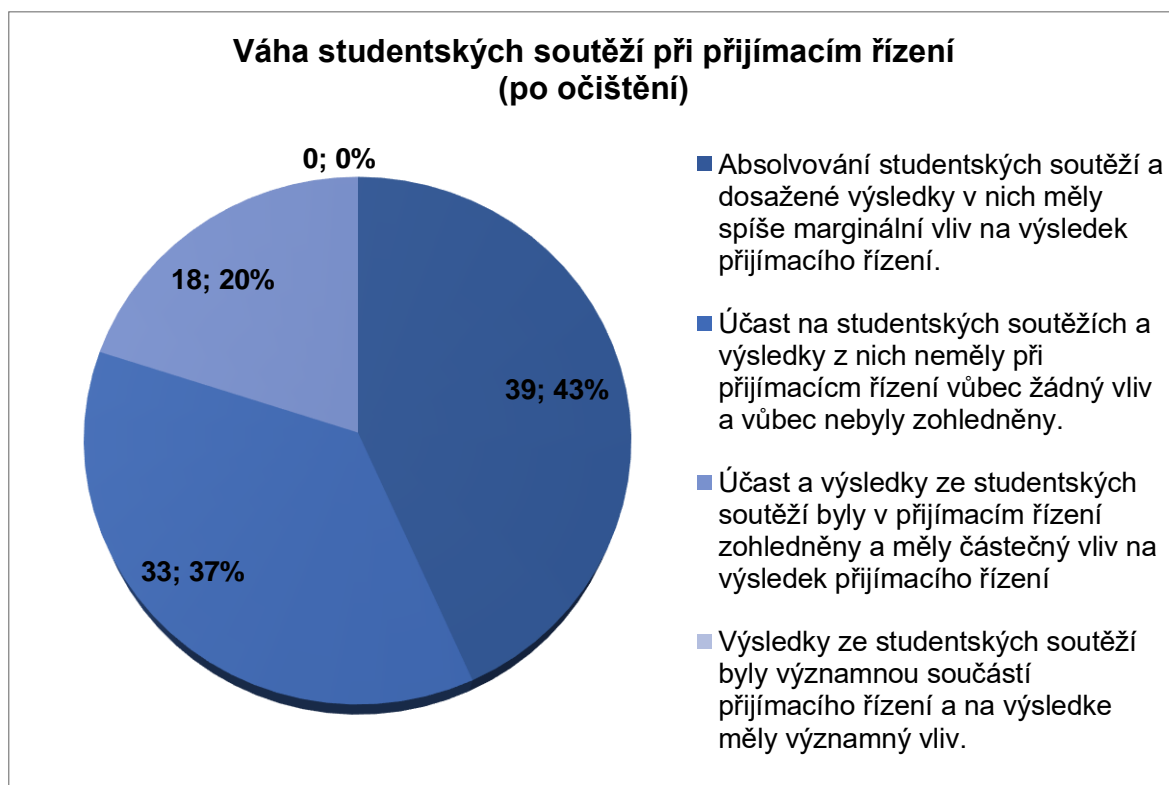
Otázka 8 dotazníkového šetření měla za cíl zjistit, jestli bere terciární vzdělání ohled na studentské soutěže, které jsou pořádány na středních školách a zda se jedná o jeden z parametrů zohledněných v přijímacím řízení na dané uměleckoprůmyslové školy.

Celkem 111 respondentů (55 % z celkového vzorku) uvedlo, že dále již nepokračovalo ve svém vzdělání na tomto stupni školství v daném oboru. To však samozřejmě neznamená, že ve svém vzdělání dále nepokračovali. Zbývajících 90 respondentů (45 %) uvedlo, že své vzdělání dále prohlubovalo v daném oboru v rámci terciárního školství, tj. přihlásili se na vyšší odborné školy či vysoké školy. Toto zobrazuje graf 8 a tabulka 10.

V grafu 9 a tabulce 11 jsou zobrazeny tytéž informace, avšak očištěné právě o 111 respondentů, kteří ve svém studiu v oboru již dále nepokračovali. Skladba zbývajících 90 odpovědí byla následující:

- odpověď, kdy by účast na studentských soutěžích a výsledky v nich dosažené, měly významný vliv na přijímací řízení na VOŠ či VŠ, nezvolil nikdo z respondentů (0 odpovědí, podíl 0 %);
- 18 respondentů (podíl 20 %) uvedlo, že účast na studentských soutěžích a v nich dosažené výsledky měla alespoň částečný vliv na přijímací řízení;
- to, že výsledky dosažené na studentských soutěžích neměly vůbec žádný vliv a nebyly vůbec v přijímacím řízení zohledněny, uvedlo 33 respondentů z celkem 90 (podíl 37 %);
- jako marginální vliv výsledků ze studentských soutěží na přijímací řízení na VOŠ a VŠ uvedlo celkem 43 respondentů (podíl 43 %).

Graf 9 Váha studentských soutěží při přijímacím řízení

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Obecně z analýzy odpovědí na otázku 8 vyplývá, že školy v rámci terciárního vzdělání (72 odpovědí z 90, podíl 80 %) v podstatě neberou v potaz studentské soutěže a nikterak, nebo jen velmi málo, nezohledňují účast v nich a v nich dosažené výsledky v rámci svého přijímacího řízení.

Jen 18 respondentů (z 90, podíl 20 %) uvedlo, že školy, na které se respondenti hlásili, jejich účast na studentských soutěžích zohlednilo ve svých přijímacích řízeních a odměnilo je tak za svůj aktivní přístup během předchozího studia.

9) Váha studentských soutěží při přijímání do prvního zaměstnání

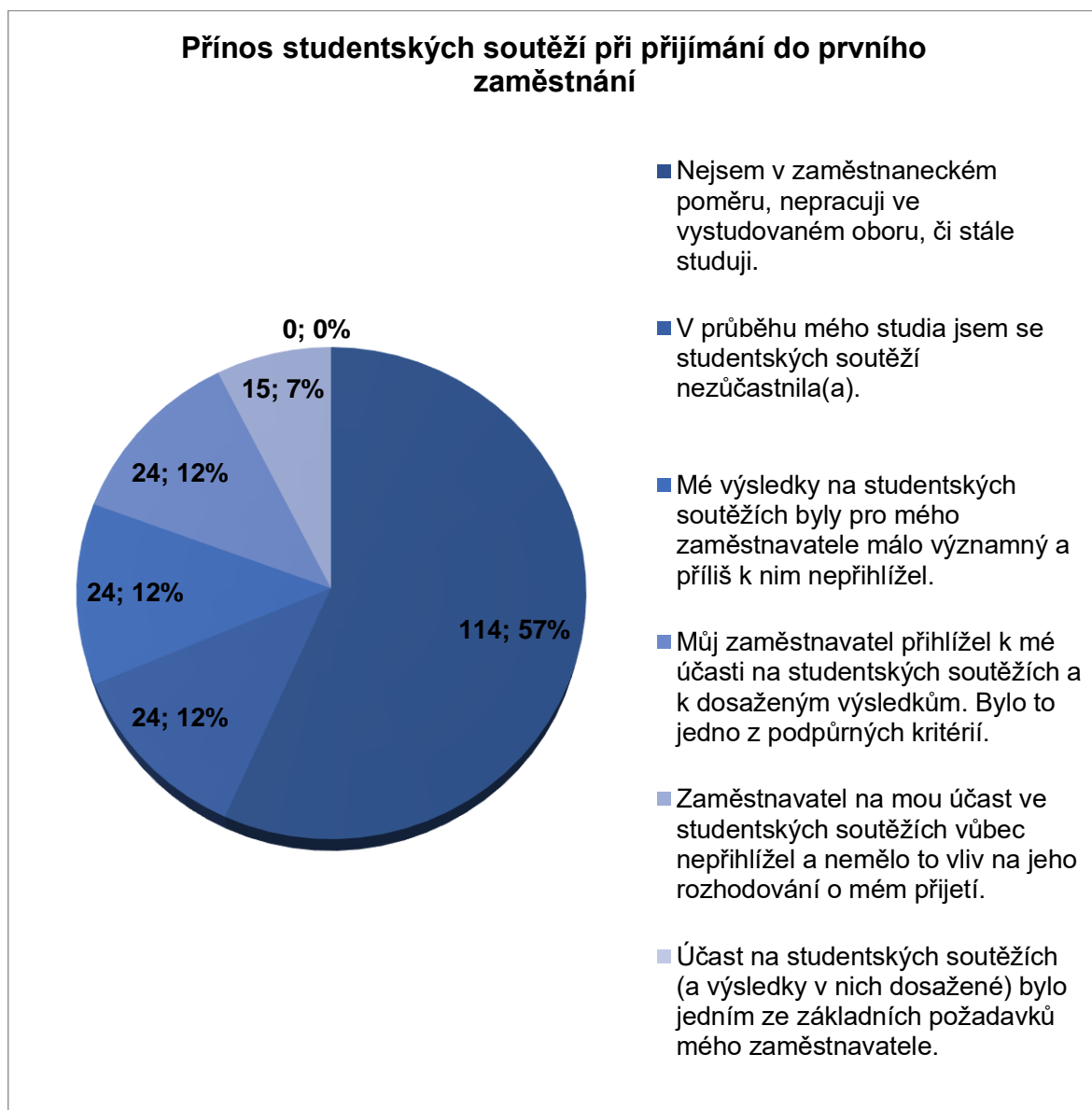
Znění otázky: *Pokud jste již dokončili své studium a pracujete ve vystudovaném oboru, pomohla Vám Vaše účast na studentských soutěžích, dosažené výsledky a takto vytvořené portfolio Vaší práce k získání svého zaměstnání?*

Tabulka 12 Váha studentských soutěží při přijímání do prvního zaměstnání

Váha studentských soutěží při přijímání do prvního zaměstnání	Počet	Podíl
Nejsem v zaměstnaneckém poměru, nepracuji ve vystudovaném oboru, či stále studuji.	114	57 %
V průběhu mého studia jsem se studentských soutěží neúčastnila(a).	24	12 %
Mé výsledky na studentských soutěžích byly pro mého zaměstnavatele málo významný a příliš k nim nepřihlížel.	24	12 %
Můj zaměstnavatel přihlížel k mé účasti na studentských soutěžích a k dosaženým výsledkům. Bylo to jedno z podpůrných kritérií.	24	12 %
Zaměstnavatel na mou účast ve studentských soutěžích vůbec nepřihlížel a nemělo to vliv na jeho rozhodování o mém přijetí.	15	7 %
Účast na studentských soutěžích (a výsledky v nich dosažené) bylo jedním ze základních požadavků mého zaměstnavatele.	0	0 %
Celkem	201	100 %

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Graf 10 Váha studentských soutěží při přijímání do prvního zaměstnání

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

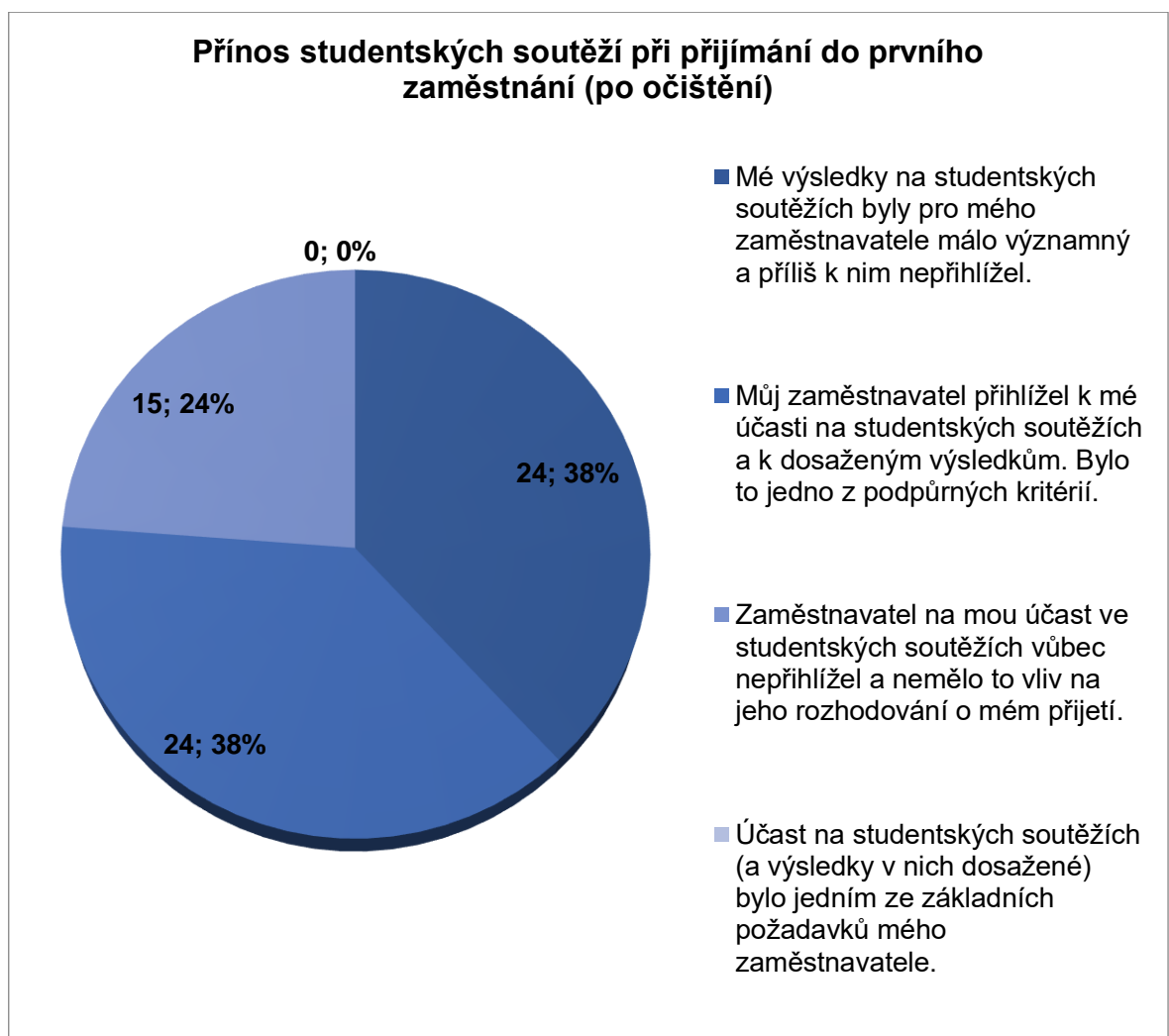
Tabulka 13 Váha studentských soutěží při přijímání do prvního zaměstnání (po očištění)

Váha studentských soutěží při přijímání do prvního zaměstnání (po očištění)	Počet	Podíl
Mé výsledky na studentských soutěžích byly pro mého zaměstnavatele málo významné a příliš k nim nepřihlížel.	24	38 %
Můj zaměstnavatel přihlížel k mé účasti na studentských soutěžích a k dosaženým výsledkům. Bylo to jedno z podpůrných kritérií.	24	38 %

Zaměstnavatel na mou účast ve studentských soutěžích vůbec nepřihlížel a nemělo to vliv na jeho rozhodování o mém přijetí.	15	24 %
Účast na studentských soutěžích (a výsledky v nich dosažené) bylo jedním ze základních požadavků mého zaměstnavatele.	0	0 %
Celkem	63	100 %

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Graf 11 Váha studentských soutěží při přijímání do prvního zaměstnání studia (po očištění)

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Otázka 9 dotazníkové šetření poskytuje informace o tom, jak respondenti hodnotí přínos studentských soutěží při jejich přijímání do prvního zaměstnání po ukončení jejich studia (bez ohledu na to, zda se jednalo o ukončení studia na středoškolské úrovni, či na úrovni vyššího odborného vzdělání anebo vysokoškolského vzdělání).

Graf 10 ukazuje celkové rozložení odpovědí na devátou otázku, kdy nejvyšší absolutní a procentuální podíl zaujímají odpovědi, které mají za cíl odfiltrovat respondenty, kteří se buď studentských soutěží v rámci svého studia neúčastnili (24 odpovědí z 201, podíl 12 %), nebo nejsou v zaměstnaneckém poměru, nepracují ve vystudovaném oboru, či stále studují (114 odpovědí z 201, podíl 57 %).

Následující graf 11 a tabulka 13 jsou již očištěny o výše uvedené odpovědi a dávají přesnější představu o tom, jak respondenti hodnotí přínos studentských soutěží při ucházení o zaměstnání:

- málo významný vliv a malý podíl na tom, jak se zaměstnavatel rozhodoval o přijetí respondenta do zaměstnání, přisuzuje studentským soutěžím 24 respondentů z 63 (podíl 38 %);
- stejný počet respondentů (24 z 63, podíl 38 %) zvolilo možnost, kdy zaměstnavatel při přijímání respondentů k účasti na studentských soutěžích přihlížel a zde dosažené výsledky pro něj měly nějakou vypovídající hodnotu a jednalo se o jedno z podpůrných kritérií;
- naopak 15 respondentů z 63 (podíl 24 %) uvedlo, že jejich zaměstnavatelé na účast ve studentských soutěžích a na zde dosažené výsledky se vůbec neohlíželo a při svém rozhodování o přijetí nebralo zřetel;
- a nakonec žádný ze zaměstnavatelů (0 respondentů z 63, podíl 0 %) nestaví účast na studentských soutěžích do pozice jednoho z hlavních kritérií při výběru svých nových zaměstnanců.

10) Váha studentských soutěží v začátku podnikání

Znění otázky: *Pokud jste živnostník a pracujete ve vystudovaném oboru, byly pro Vás při získávání nových klientů a zakázek přínosné studentské soutěže, v nich dosažené výsledky a pomocí těchto soutěží vytvořené portfolio Vaší práce?*

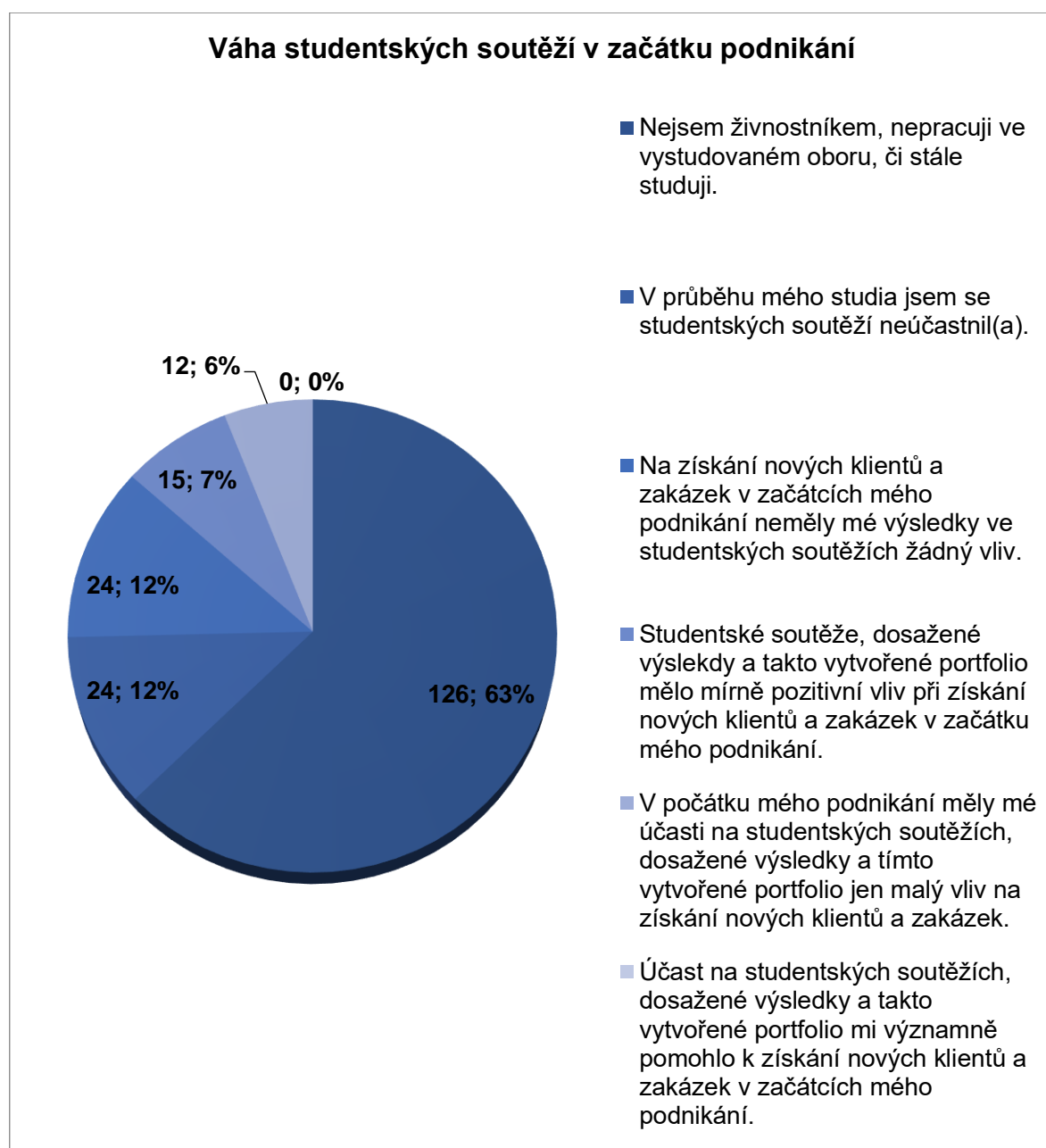
Tabulka 14 Váha studentských soutěží v začátku podnikání

Váha studentských soutěží v začátku podnikání	Počet	Podíl
Nejsem živnostníkem, nepracuji ve vystudovaném oboru, či stále studuji.	126	63 %
V průběhu mého studia jsem se studentských soutěží neúčastnil(a).	24	12 %
Na získání nových klientů a zakázek v začátcích mého podnikání neměly mé výsledky ve studentských soutěžích žádný vliv.	24	12 %
Studentské soutěže, dosažené výsledky a takto vytvořené portfolio mělo mírně pozitivní vliv při získání nových klientů a zakázek v začátku mého podnikání.	15	7 %

V počátku mého podnikání měly mé účasti na studentských soutěžích, dosažené výsledky a tímto vytvořené portfolio jen malý vliv na získání nových klientů a zakázek.	12	6 %
Účast na studentských soutěžích, dosažené výsledky a takto vytvořené portfolio mi významně pomohlo k získání nových klientů a zakázek v začátcích mého podnikání.	0	0 %
Celkem	201	100 %

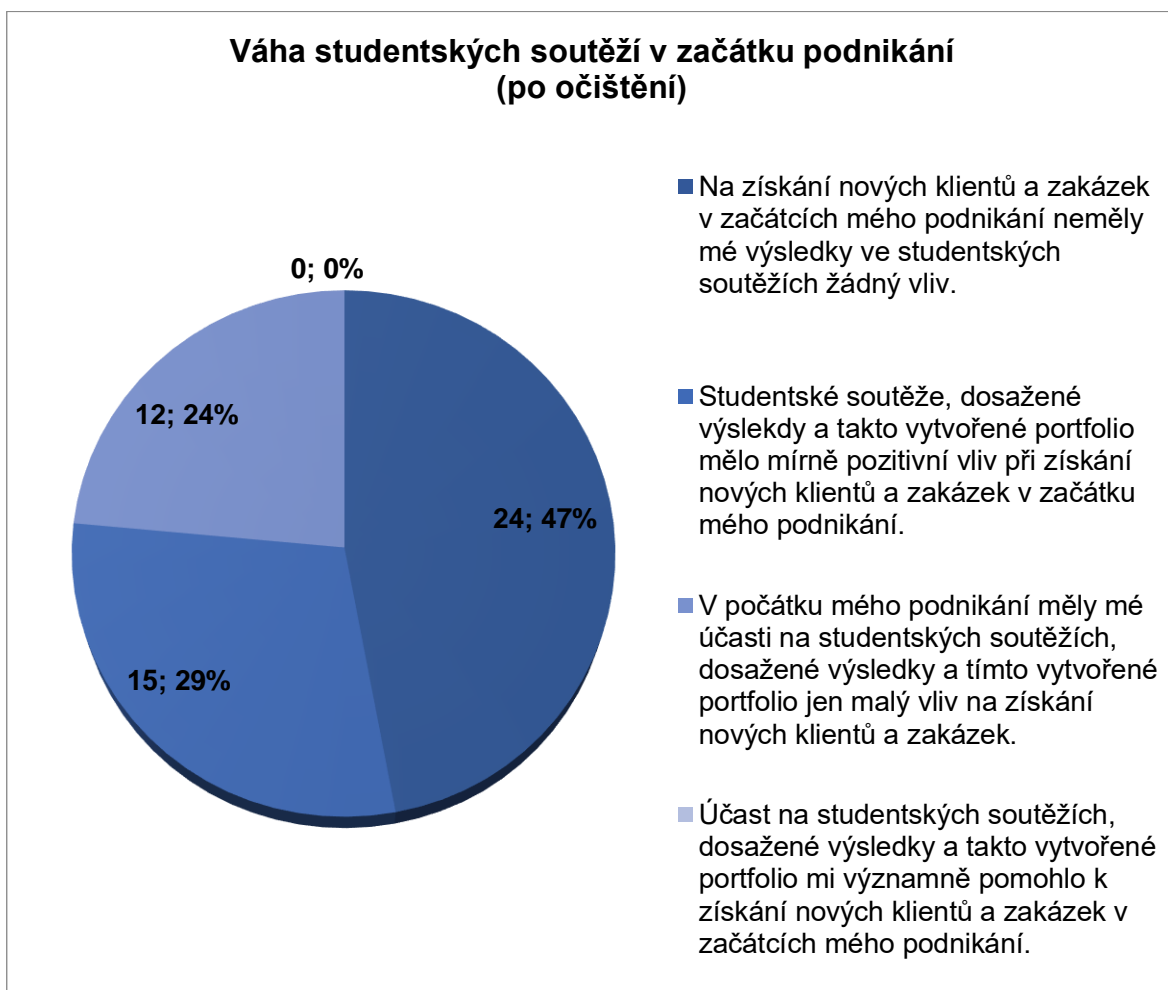
Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Graf 12 Váha studentských soutěží v začátku podnikání

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Graf 13 Váha studentských soutěží v začátku podnikání (po očištění)

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Tabulka 15 Váha studentských soutěží v začátku podnikání (po očištění)

Váha studentských soutěží v začátku podnikání (po očištění)	Počet	Podíl
Na získání nových klientů a zakázek v začátcích mého podnikání neměly mé výsledky ve studentských soutěžích žádný vliv.	24	47 %
Studentské soutěže, dosažené výsledky a takto vytvořené portfolio mělo mírně pozitivní vliv při získání nových klientů a zakázek v začátku mého podnikání.	15	29 %
V počátku mého podnikání měly mé účasti na studentských soutěžích, dosažené výsledky a tímto vytvořené portfolio jen malý vliv na získání nových klientů a zakázek.	12	24 %

Účast na studentských soutěžích, dosažené výsledky a takto vytvořené portfolio mi významně pomohlo k získání nových klientů a zakázek v začátcích mého podnikání.	0	0 %
Celkem	51	100 %

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Poslední, 10 otázka, je analogií s otázkou 9, avšak v tomto případě měla zjistit, kolik respondentů z řad bývalých žáků uměleckoprůmyslových studijních oborů využila své účasti na studentských soutěžích a díky nim mohla lépe začít ve vlastním podnikání.

V tabulce 14 a grafu 12 je vidět všech 201 odpovědí od respondentů dotazníkového šetření na tuto poslední otázku. Pro odfiltrování těch respondentů, kteří buď stále studují, nejsou živnostníky a nepodnikají či nepracují ve vystudovaném oboru, sloužila první odpověď, kterou zvolilo celkem 126 respondentů z 201 (podíl 63 %). Druhou možnou odpovědí pro očištění výsledků dané otázky byla volba, kdy se respondenti během svého studia žádných studentských soutěží neúčastnili (24 odpovědí z 201, podíl 12 %). Jen pro kontrolu uvádíme, že počet voleb této možnosti je totožný se stejnou volbou u otázky 9.

Tabulka 15 bohužel jasně ukazuje významnou převahu negativních zkušeností s tím, zda bylo portfolio prací vzešlých ze studentských soutěží platným pomocníkem v jejich začátcích v rámci soukromého podnikání ve vystudovaném oboru - 36 odpovědí z 51, tj. celkem 71 % respondentů uvedlo, že přínos portfolio z odborných soutěží byl buď zcela bezvýznamný (24 z 51 / 47 %), nebo jen velmi malý (12 z 51, 24 %). Pouze 15 respondentů (29 %) uvedlo, že alespoň mírně pozitivní vliv takto vytvořená portfolio prací v začátcích podnikání měla.

5 Analýza získaných dat

V předchozí kapitole bylo provedeno u každé z odpovědí dílčí vyhodnocení, které si kladlo za cíl okomentovat a částečně interpretovat získaná data. Tato kapitola je věnována celkové konkluzi získaných dat v jednotlivých hlavních oblastech. Při tomto je však stále nezbytné brát na zřetel, že tento výzkum má omezené schopnosti postihnouti skutečnosti a nelze na základě zde dospělých závěrů generalizovat a vyvozovat obecné závěry. K tomuto by bylo potřeba provedení mnohem širšího a hlubšího průzkumu, na základě kterého by bylo možné takto široké závěry dovozovat.

5.1 Pořádání studentských soutěží a účast na nich

Tato podkapitola je zaměřena na vyhodnocení současné stavu ohledně pořádání odborných studentských soutěží a toho, zda se žáci takovýchto soutěží vůbec účastní.

Pozitivní zjištění provedeného dotazníkového šetření je to, že na většině škol s uměleckoprůmyslovým zaměřením se konají studentské soutěže (poměr 85 % ku 15 %), které mají za cíl žáky těchto uměleckoprůmyslových škol (bez ohledu na stupeň studia) aktivizovat a motivovat je k rozvoji nad rámec školních povinností.

Zajímavé zjištění vyplývá ze srovnávací tabulky č. 5, kdy se vzájemně porovnávají studované obory a pořádání studentských soutěží. Je možné konstatovat, že ve všech uměleckoprůmyslových oborech, které studují respondenti tohoto výzkumu, školy tyto soutěže pro své žáky pořádají. Ne ve všech oborech jsou takovéto soutěže na všech školách. Na necelé polovině uměleckoprůmyslových oborů, které respondenti studují a které jsme zahrnuli do tohoto výzkumu, soutěže probíhají na všech školách. U zbývajících studijních oborech podobné soutěže na všech školách neprobíhají. Je zajímavé, že tato situace je v oborech Reklamní fotografie a multimédia, Malba a restaurátorství, Umělecké řezbářství, Truhlářství a restaurátorství, Stavba a restaurování hudebních nástrojů a obor Modelářství a návrh oděvů. Samozřejmě důvody k tomu mohou být kapacitní, kdy škola nemá možnosti takové soutěže pořádat, či příliš velká konkurence v soutěžích v daném oboru, nebo specifika daného oboru, která pro pořádání soutěží staví před některé školy těžko překonatelné nároky a požadavky.

Co se týče účasti respondentů výzkumu na studentských soutěžích (není zohledněno to, zda se respondenti soutěží účastní pravidelně či jednorázově), tak soutěží se účastní mírná nadpoloviční většina respondentů, kdy poměr účasti a neúčasti je 55 % ku 45 %. Zajímavější pohled na tato data se naskytne v případě, kdy se dají do vzájemné souvislosti odpovědi o účasti (a neúčasti) na studentských soutěžích a odpovědi, které zjišťují pořádání studentských soutěží přímo na školách, jež navštěvují / navštěvovali respondenti tohoto výzkumu (viz tabulka č. 7). Zde je zcela patrný pozitivní dopad na účast žáků na studentských soutěžích to, zda se na školách těchto žáků odborné studentské soutěže pořádají, nebo nepořádají.

Je patrné, že pokud se na dané uměleckoprůmyslové škole studentské soutěže pořádají, i žáci těchto škol budou pravděpodobně tyto soutěže vyhledávat a účastnit se. Ze 111 žáků, kteří se soutěží účastní / účastnili, jich celkem 108 (54 % z 201) studuje / studovalo na školách soutěže pořádajících, 3 respondenti (1,5 %) byli ze škol, které soutěže pro žáky nepořádají. Aby byl tento vzájemný vztah patrnější, stačí uvést, že 90 % žáků (27 z 30), kteří se soutěží neúčastní, navštěvuje školy, které soutěže nepořádají. Pouze 10 % (3 z 30) žáků z těchto škol se studentských soutěží účastní / účastnilo.

Je tedy evidentní, že pořádání studentských soutěží na školách s uměleckoprůmyslovým zaměřením má zároveň i pozitivní dopad na vůli žáků těchto škol se podobných studentských soutěží účastnit a napomáhají tak odbornému růstu svých žáků.

5.2 Přínos studentských soutěží pro žáky

Žáci obecně ve svých odpovědích vypovídají, že hodnotí studentské soutěže během studia a účast na nich za přínosnou - 49 % (99 respondentů) uvádí jako zcela přínosnou a 45 % (90 respondentů) jako částečně přínosnou, tj. celkem 96 % (189 respondentů). Dá se tedy předpokládat, že žáci samotní a to většinou ti, kteří se těchto soutěží účastní, hodnotí subjektivně přínos soutěží pro žáka a samotné studium jako významné či částečně významné. Jak je uvedeno dále, toto se dostává do rozporu s tím, jak je následně tato přínosnost přeměňována v reálné přínosy a výsledky v rámci dalších zkoumaných oblastí.

Jedním z problémů, které tento výzkum ukazuje, je minimální zohlednění výsledků ve studentských soutěžích na středních uměleckoprůmyslových školách při přijímacím řízení na vyšší odborné školy a vysoké školy stejného zaměření. Z 90 respondentů, kteří po střední škole pokračovali v dalším vzdělávání ve zvoleném oboru, pouze 18 žáků (tj. 20 % odpovědí) uvedlo jako alespoň částečně přínosné dosažené výsledky v soutěžích. Celkem 78 odpovědí (80 % z 90) hodnotilo vliv výsledků ve studentských soutěžích na přijímací řízení jako málo významné - 33 žáků (37 %) hodnotí vliv výsledků jako zcela minimální a 39 (43 %) jako spíše marginální. To lze hodnotit jako velmi špatný výsledek, který význam studentských soutěží v očích žáků devaluje a snižuje jejich motivaci v účasti na nich. Pokud by se obecně studentské soutěže zahrnuly jako kritérium v rámci přijímacích řízení na vyšší odborné školy a na vysoké školy, zvýšilo by to prestiž takovýchto soutěží a žáky by toto více motivovalo tyto soutěže absolvovat a tím i zvyšovat další rozvoj žáků během jejich studia.

Další oblast, na kterou se tento výzkum zaměřil, bylo zjištění přínosu pro žáky při jejich nástupu do prvního zaměstnání. Po očištění výsledků o data od žáků, kteří buď nepracují v oboru, či stále studují, nebo se soutěží neúčastnili, zůstalo k vyhodnocení 63 odpovědí. Z nich vyplývá, že pro zaměstnavatele nejsou výsledky uchazečů o zaměstnání ve studentských soutěžích příliš důležité a částečně k nim přihlíželo pouze 38 % (24) z nich. O nepříliš významné kritérium při přijímací procesu se jednalo ve 24 případech (38 %) a jako zcela nedůležité kritérium bylo hodnoceno v 15 případech (24 %). Toto zjištění může být opět jako jedno z vlivů, které mohou žáky demotivovat k tomu, aby se studentských soutěží účastnili a dosahovali v nich dobrých výsledků. V tomto případě se však jedná o čistě

soukromou věc každého zaměstnavatele (pokud se nejedná o instituci, která je státem přímo zřizována, nebo částečně financována) a nelze ji žádným způsobem prosazovat a vyžadovat.

Poslední oblastí, na kterou se výzkum v části "přínosů pro žáka" zaměřoval, byl vliv dosažených výsledků ve studentských soutěžích na úspěšnost v soukromém podnikání a zvláště pak na jeho začátku. Po očištění od odpovědí, které nebylo možné v této oblasti vyhodnotit (viz tabulka č. 14), bylo následně hodnoceno celkem 51 odpovědí (25 % z celkového počtu). Pokud budeme následně brát 51 odpovědí jako 100 %, tak bohužel celých 47 % respondentů (24 z 51) odpovědělo, že výsledky dosažené ve studentských soutěžích neměly v podstatně žádný vliv na tom, zda následně žáci snáze získávali zakázky při svém podnikání. Pokud se k tomuto přidá ještě 24 % odpovědí (12 z 51), jenž hodnotí vliv soutěžních výsledků na získání nových zakázek jako velmi malý, jeví se z tohoto pohledu 71 % zcela či částečně negativní odpovědi jako zcela nepříznivé pro jakýkoliv praktický význam do začátku podnikání žáků ve vystudovaném umělecko-průmyslovém oboru. Nicméně stále zde máme 29 % respondentů (15 z 51), kteří uvedli, že portfolio jejich prací vytvořených v rámci odborných soutěží mělo alespoň částečný pozitivní vliv při jejich startu v podnikání a na získání zakázek.

5.3 Vyhodnocení hypotéz

V první kapitole této práce byly stanoveny celkem tři hypotézy, které měly být na základě vyhodnocení dotazníkového šetření potvrzeny, nebo vyvráceny.

5.3.1 Vyhodnocení hypotézy č. 1

Studentské soutěže v rámci studia na umělecko-průmyslových školách pomáhají k motivaci žáků a v případě konání těchto soutěží na daných školách je účast žáků vyšší. Žáci hodnotí soutěže v rámci studia jako přínosné.

Souhrnné hodnocení - **hypotéza byla potvrzena.**

Dle odpovědí získaných z dotazníkového šetření hodnotí převážná většina respondentů studentské soutěže v rámci studia velmi kladně. Dá se předpokládat, že toto kladné hodnocení vychází především z přesvědčení o vlastní prospěšnosti přímo pro žáka a nikoliv obecná prospěšnost v návaznosti na další přínosy v rámci dalšího studia či startu vlastního podnikání, nebo získání prvního zaměstnání (viz níže). Rovněž lze z výsledků vysledovat, že na četnost účasti žáků na těchto soutěžích je přímo úměrná tomu, zda se na dané škole podobné soutěže rovněž pořádají. U škol, kde se soutěže mezi žáky nepořádají, je účast žáků na těchto soutěžích pořádaných jinými školami pouze 10 %.

5.3.2 Vyhodnocení hypotézy č. 2

Studentské soutěže na umělecko-průmyslových školách mají pozitivní vliv na úspěšnost při přijímacích řízeních na školy terciárních vzdělávání v daném oboru.

Souhrnné hodnocení - **hypotéza nebyla potvrzena.**

Na základě dotazníkové šetření, zvláště pak na základě otázek č. 9, se bohužel tato hypotéza nepotvrdila. Respondenti ve svých odpovědích, které byly k danému tématu relevantní, převážně uvedli, že nezaznamenali pozitivní vliv dosažených výsledků ve studentských soutěžích a takto vytvořeného portfolia na přijímací řízení na tento typ škol.

5.3.3 Vyhodnocení hypotézy č. 3

Portfolia prací vytvořených v rámci studentských soutěží na uměleckoprůmyslových školách mají pozitivní přínos při získávání prvního zaměstnání absolventů, nebo při začátku jejich vlastního podnikání.

Souhrnné hodnocení - **hypotéza nebyla potvrzena.**

Bohužel ani tato hypotéza se nepotvrdila. Většina respondentů uvádí, že výsledky dosažené v rámci studentských soutěží a takto vytvořená portfolia mají jen minimální, nebo žádný vliv na získání prvního zaměstnání po dokončení studia, nebo pro získání prvních zakázek při startu vlastního podnikání. Bohužel v rámci výzkumu nebylo možné zjistit, zda se zkušenosti se získáváním prvního zaměstnání týkají soukromé sféry, nebo i sféry státní, či státem podporované.

Závěr

Tato práce si kladla za cíl především zjistit aktuální situaci se studentskými odbornými soutěžemi na uměleckoprůmyslových školách, osobní zkušenosti žáků těchto středních škol se studentskými soutěžemi a především to, jak tyto soutěže hodnotí po stránce přínosu v rámci probíhajícího studia, vlivu na úspěšnost při přijímacích řízení na školy terciárního vzdělávání stejného zaměření a v neposlední řadě i přínos při ucházení se o své první zaměstnání, či v začátcích soukromého podnikání.

Studium na školách uměleckého směru je beze sporu potřeba jistého nadání a talentu. Tato problematika byla zevrubně rozebrána ve druhé kapitole v rámci teoretické části, kdy byly prezentovány definice jak pojmu nadání, tak i talent, jejich vzájemná provázanost, možnosti rozpoznání nadání a talentu, jeho možný rozvoj a další s tím spojené oblasti. V teoretické části rovněž byl položen teoretický základ pro praktický sociologický průzkum, kdy byly probrány metody sociologického průzkumu, jeho druhy, metody a způsoby vyhodnocení.

Stěžejní částí této práce však byla druhá, praktická část, kde zvláště ve čtvrté kapitole byl proveden rozbor získaných dat z dotazníkového šetření a postupně byly rozebrány a dílčím způsobem zhodnoceny. Dotazníkové šetření bylo distribuováno elektronickou formou prostřednictvím sociálních sítí, kdy se do tohoto procesu zapojily i samotné uměleckoprůmyslové školy, které sdílely odkaz na elektronický dotazník na svých profilech a webových stránkách. Taktéž bylo využito i emailové komunikace při rozesílání odkazu na dotazník mezi současnými žáky, absolventy uměleckoprůmyslových škol, studenty vyšších a vysokých škol s uměleckým zaměřením. Samotný dotazník byl vytvořen pomocí online služby Survio.com, která se specializuje na tvorbu elektronických dotazníků.

Dotazník jako takový byl pomyslně rozdělen do 3 částí, kdy první část měla pro samotný výzkum spíše demografickou a pomocnou funkci, která sloužila k získání základních údajů o respondentech, jejich aktuálnímu statusu žáka / absolventa, zda stále studují a pokud ano, jestli se jedná o střední školu, či vyšší odbornou, popř. vysokou školu. Taktéž se jedna otázka vztahovala na obor jejich studia. Další část otázek se zaměřovala na zjištění, zda se respondenti zúčastňují či v průběhu svého studia zúčastňovali odborných studentských soutěží, zda i jejich škola takovéto soutěže pořádala. Taktéž se v této části zjišťovalo, zda absolventi následně zůstali ve svém oboru vystudovaném oboru a dále v něm pracují. Poslední část se věnovala samotnému přínosu odborných studentských soutěží pro žáky a to jak během jejich probíhajícího studia, tak i následně při ucházení se o studium na vyšší odborné či vysoké škole. Taktéž byla věnována pozornost tomu, zda měly soutěže svůj přínos i při získání prvního zaměstnání po dokončení studia, nebo při získání prvních klientů při vstupu do vlastního podnikání.

Poslední pátá kapitola praktické části se věnuje konkluzi získaných výsledků z dotazníkového šetření, kdy je nejprve hodnocen stav pořádání studentských soutěží na uměleckoprůmyslových školách, vztah mezi množstvím účastníků studentských soutěží a aktivitami škol v jejich pořádání. Druhá část této kapitoly se pak věnuje zhodnocení přínos

odborných studentských soutěží pro samotné žáky a vyhodnocuje i jejich přínos pro budoucnost žáků po ukončení jejich studia ve svém oboru.

A v poslední řadě bylo v rámci páté kapitoly provedeno vyhodnocení jednotlivých hypotéz, které byly stanoveny na začátku této práce v první kapitole. Z celkem tří hypotéz, které byly na začátku práce stanoveny, se na základě vyhodnocení získaných dat podařilo potvrdit pouze jednu hypotézu a to hypotézu první. Ta se právě věnuje tomu, zda studentské soutěže během studia uměleckoprůmyslových škol působí jako motivační faktor pro další vzdělávání a rovněž potvrzuje, že je přímá souvislost mezi množstvím žáků účastnících se těchto soutěží a tím, zda daná škola, na které tito žáci studují či studovali, pořádá také obdobné soutěže. Druhá hypotéza předpokládala, že dosažené výsledky ve studentských odborných soutěžích zvyšují pravděpodobnost žáka k jeho přijetí na školy daného oboru v terciárním stupni vzdělávání. Bohužel průzkum ukázal, že minimálně vzorek respondentů, kteří se výzkumu zúčastnili, toto hodnotí převážně jako zcela negativně, či částečně negativně. Jen malá část žáků uvedla, že jejich předchozí aktivita v podobě účasti v soutěžích měla alespoň malý vliv v rámci jejich přijímacího řízení. Taktéž třetí hypotéze se na základě získaných dat z průzkumu nepodařilo potvrdit. Naopak z odpovědí je patrné, že přínos výsledků dosažených na odborných studentských soutěžích měla jen minimální, či vůbec žádný vliv na úspěšnost absolventů při získání svého prvního zaměstnání, nebo na usnadnění získání prvních klientů a zakázek při zahájení podnikání v daném oboru.

Z mého subjektivního pohledu soutěže pro žáky uměleckoprůmyslových škol nabízejí velice kvalitní tematickou propracovanost v různých tématech. Ve všech soutěžích jsou široké možnosti pro prezentaci tvorby soutěžících žáků, kde mají velký prostor pro kreativitu a umělecké či řemeslné dovednosti, které mohou v širším kruhu soutěžících srovnávat a získávat tím pozitivní motivaci k další tvorbě. Nízký potenciál k studentským soutěžím u části žáků vidím jako společenský jev současné doby, kdy žáci v mnoha případech prostrádají dostatek uvědomění, dávají přednost jiným aktivitám v oblasti sociálních sítí, nebo neumí moc dobře pracovat se svým talentem. Vzniká zde prostor pro otázky, jak problematiku vidí ze svého pohledu, pokud soutěže nepřináší pro ně až tak znatelné bonusy, jsou žáci dostatečně motivováni? Každopádně záleží také na učitelích, jakým způsobem motivují a agitují nadané i talentované žáky, jakou cestou je provádí v době studií. Klíčová je však aktivita žáka, který pokud projeví zájem, interesuje se v rozvoji svého uměleckého nadání, tak učitel, respektive škola mu ten prostor dává. Žáci, kteří se soutěží zúčastňují, mají aktiva, která se nemusí projevit jen po dobu studia. Soutěže jsou pro ně nepochybně přínosné minimálně pro osobnostní rozvoj v uměleckém postoji k řemeslu, umění, či samotné etice v umělecké komunitě a společnosti.

Studentské soutěže mají bezesporu svůj kladný přínos pro žáky, zvláště pak v průběhu jejich studia, kdy mohou mít jak motivační funkci pro rozvoj žáků a jejich vůli na sobě pracovat i nad rámec studijních povinností, ale taktéž pomáhají budovat portfolio prací těchto žáků. Výzkum však ukázal na slabinu, která spočívá v nedostatečném využití potenciální studentských soutěží jako jednoho z hlavních, nebo alespoň mocných faktorů při hodnocení žáků při ucházení se o terciární studium (po dokončení středoškolského vzdělání), nebo

při výběru nových zaměstnanců do státem či samosprávou zřizovaných institucí, nebo do příspěvkových organizací podporovaných z veřejných financí.

Seznam použité literatury

Tištěné zdroje

- BALADA, Jan. *Rámcový vzdělávací program pro gymnázia: RVP G*. Praha: Výzkumný ústav pedagogický v Praze, 2007. ISBN 978-80-87000-11-3.
- CAMPBELL, James Reed. *Jak rozvíjet nadání vašich dětí*. Praha: Portál, 2001. Rádcí pro rodiče a vychovatele. ISBN isbn80-7178-516-4.
- PSYCHOLOGICKÝ ÚSTAV AV ČR. *Československá psychologie*. Praha. 1983. číslo 3. ISSN issnissn0009-062x.
- ČIHOVSKÝ, Jaroslav: *Sociologický výzkum*, Fakulta tělesné kultury Univerzity Palackého Olomouc, 2006, 41 s.
- DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele*. 3. vydání. Praha: Karolinum, 2000. ISBN 80-246-0139-7.
- DOČKAL, Vladimír. *Zaměřeno na talenty, aneb, Nadání má každý*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2005. ISBN 80-710-6840-3.
- FOŘTÍK, Václav a Jitka FOŘTÍKOVÁ. *Nadané dítě a rozvoj jeho schopností*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-297-3.
- FOŘTÍKOVÁ, Jitka. *Talent a nadání: jejich rozvoj ve volném čase*. Aktualizované vydání. Praha: NIDM - Národní institut dětí a mládeže MŠMT, 2009. ISBN 978-80-86784-75-5.
- HARTL, Pavel a Helena HARTLOVÁ. *Psychologický slovník*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-303-X.
- HAVIGEROVÁ, Jana Marie. *Vyhledávání nadaných dětí v předškolním věku: škála charakteristik nadání a její adaptace na české podmínky*. Praha: Grada, 2013. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-5150-4.
- HAVIGEROVÁ, Jana Marie. *Pět pohledů na nadání*. Praha: Grada, 2011. Pedagogika (Grada). ISBN 978-802-4738-574.
- HŘÍBKOVÁ, Lenka. *Nadání a nadaní: pedagogicko-psychologické přístupy, modely, výzkumy a jejich vztah ke školské praxi*. Praha: Grada, 2009. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-1998-6.
- HUBATKA, Miloslav. *Úspěšní vychovávají své děti jinak*. Brno: Edika, 2014. ISBN 978-802-6605-515.
- JURÁŠKOVÁ, Jana. *Základy pedagogiky nadaných*. Vyd. 1. Praha: Institut pedagogicko-psychologického poradenství ČR, 2006. ISBN 80-86856-19-4.
- LAZNIBATOVÁ, Jolana. *Nadané dieťa: jeho vývin, vzdelávanie a podporovanie*. 4. vydání. Bratislava: Iris. ISBN 978-80-89256-99-0.

MACHŮ, Eva a Ilona KOČVAROVÁ. *Kvalita školy z hlediska péče o nadané žáky*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2013. ISBN 978-80-7454-316-6.

MAJEROVÁ, Věra a Emerich MAJER. *Empirický výzkum v sociologii venkova a zemědělství*. Vyd. 2. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2007. ISBN 978-80-213-1698-0.

MUSIL, Miroslav. *Cesty k nadáníu*. Bratislava: Smena, 1985.

NOVÝ, Ivan, Eva KAŠPAROVÁ a Alois SURYNEK. *Sociologie pro ekonomy*. Praha: Grada, 1997. ISBN 80-716-9433-9.

STEHLÍKOVÁ, Monika. *Nadané dítě: jak mu pomoci ke štěstí a úspěchu*. Praha: Grada, 2018. ISBN 978-80-271-0512-0.

Ostatní tištěné zdroje

Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Internetové zdroje

PORTEŠOVÁ, Š. (2013). *Jak definovat nadání: Co je nadání*. [cit. 2022-08-10]. Dostupné z: <https://www.nadanedeti.cz/odborne-zdroje-clanky-jak-definovat-nadani>

Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání 12 – 41 – H/02 Umělecký truhlář a řezbář [online]. Praha: MŠMT, 2020 [cit. 2022-07-19]. Dostupné z: <https://www.edu.cz/rvp-ramcove-vzdelavaci-programy/ramcove-vzdelavaci-programy-stredniho-odborneho-vzdelavani-rvp-sov-obory-h/82-umeni-a-uzite-umeni/>

Seznam grafů

Graf 1 Studium	29
Graf 2 Aktuální stav studia	30
Graf 3 Zaměření studia	31
Graf 4 Konání studentských soutěží	33
Graf 5 Účast na studentských soutěžích	35
Graf 6 Práce v oboru po studiu	37
Graf 7 Přínos studentských soutěží během studia	38
Graf 8 Přínos studentských soutěží při přijímacím řízení	39
Graf 9 Váha studentských soutěží při přijímání do prvního zaměstnání	41
Graf 10 Váha studentských soutěží při přijímání do prvního zaměstnání	43
Graf 11 Váha studentských soutěží při přijímání do prvního zaměstnání studia (po očištění)	44
Graf 12 Váha studentských soutěží v začátku podnikání	46
Graf 13 Váha studentských soutěží v začátku podnikání (po očištění)	47

Seznam tabulek

Tabulka 1 Studium	29
Tabulka 2 Aktuální stav studia	30
Tabulka 3 Zaměření studia	32
Tabulka 4 Konání studentských soutěží	33
Tabulka 5 Kontingenční srovnání konání studentských soutěží a zaměření studia	34
Tabulka 6 Účast na studentských soutěžích	35
Tabulka 7 Kontingenční srovnání otázek č. 4 a č. 6	36
Tabulka 8 Práce v oboru po studiu	37
Tabulka 9 Přínos studentských soutěží během studia	38
Tabulka 10 Váha studentských soutěží při přijímacím řízení	40
Tabulka 11 Váha studentských soutěží při přijímacím řízení (po očištění)	40
Tabulka 12 Váha studentských soutěží při přijímání do prvního zaměstnání	42
Tabulka 13 Váha studentských soutěží při přijímání do prvního zaměstnání (po očištění)	43
Tabulka 14 Váha studentských soutěží v začátku podnikání	45
Tabulka 15 Váha studentských soutěží v začátku podnikání (po očištění)	47

Seznam obrázků

Obrázek 1 Gaussova křivka rozložení hodnot IQ v populaci	18
Obrázek 2 Renzulliho model tří kruhů	19

Evidence výpůjček

Prohlášení:

Dávám svolení k půjčování této bakalářské práce. Uživatel potvrzuje svým podpisem, že bude tuto práci řádně citovat v seznamu použité literatury.

Jméno a příjmení: Miroslav Košťun

V Praze dne: 07. 08. 2022

Podpis:

Jméno	Oddělení/ Pracoviště	Datum	Podpis

Přílohy

Dotazník

Studentské soutěže na středních uměleckoprůmyslových školách

Dobrý den.

Děkuji Vám, že jste se rozhodl(a) vyplnit tento krátký dotazník a pomoci mi tak s mou bakalářskou prací na výše uvedené téma. Vyplnění tohoto dotazníku Vám nezabere více než 10 minut.

Miroslav Kostun

1. Pohlaví:

Vyberte jednu odpověď

- Žena
- Muž

2. V současné době:

Vyberte jednu odpověď

- Studuji.
- Studium jsem již dokončil(a).

3. Aktuálně studujete / studoval(a) jste:

Vyberte jednu odpověď

- Střední školu
- Vyšší odbornou školu
- Vysokou školu

4. Zaměření Vašeho studia?

Vyberte jednu odpověď

- Design a tvorba interiéru a nábytku
- Grafický design a reklamní grafika
- Produktový design
- Umělecké řezbářství, truhlářství a restaurátorství
- Malba a restaurátorství
- Umělecké kovářství a zámečnictví

- Modelářství a návrhářství oděvů
- Reklamní fotografie a multimédia
- Stavba a restaurování hudebních nástrojů
- Uměleckoprůmyslové zpracování skla a sklářství
- Umělecký rytec, zlatník a klenotník
- Jiné...

5. Pokud jste již ukončil(a) studium, pracujete v oboru, který jste vystudoval(a)?

Vyberte jednu nebo více odpovědí

- ANO
- NE
- Jiná možnost (specifikujte)

6. Konají se / konaly se na Vaší škole studentské soutěže?

Vyberte jednu odpověď

- ANO - na škole se konají / konaly se studentské soutěže.
- NE - na škole se nekonají / nekonaly se studentské soutěže.

7. Účastníte se / účastnil(a) jste se těchto soutěží?

Vyberte jednu odpověď

- ANO - účastním se / účastnil(a) jsem se soutěží.
- NE - neúčastním se / neúčastnil(a) jsem se soutěží.

8. Jsou podle Vás studentské soutěže přínosem během studia?

Vyberte jednu nebo více odpovědí

- ANO - účast na takovýchto soutěžích v průběhu studia je rozhodně přínosná.
- Spíše ANO - tyto soutěže mají pro žáka určité přínosy.
- Spíše NE - tyto soutěže nemají významný přínos pro studium.
- NE - účast na těchto soutěžích nemá žádný přínos a jde o ztrátu času a energie.

9. Pokud jste pokračovali ve studiu ve svém oboru v terciárním stupni vzdělávání (VOŠ, VŠ), byla při přijímacím řízení zohledňována účast na studentských soutěžích?

Vyberte jednu nebo více odpovědí

- Výsledky ze studentských soutěží byly významnou součástí přijímacího řízení a na výsledek měly významný vliv.
- Účast a výsledky na studentských soutěžích byly v přijímacím řízení zohledněny a měly částečný vliv na výsledek přijímacího řízení.

- Absolvování studentských soutěží a dosažené výsledky v nich měly spíše marginální vliv na výsledek přijímacího řízení.
- Účast na studentských soutěží a výsledky z nich neměly při přijímacím řízení vůbec žádný vliv a vůbec nebyly zohledněny.
- Ve studiu jsem nepokračoval(a).

10. Pokud jste již dokončili své studium a pracujete ve vystudovaném oboru, pomohla Vám Vaše účast na studentských soutěžích, dosažené výsledky a takto vytvořené portfolio Vaší práce k získání svého zaměstnání?

Vyberte jednu nebo více odpovědí

- Účast na studentských soutěžích (a výsledky v nich dosažené) bylo jedním ze základních požadavků mého zaměstnavatele.
- Můj zaměstnavatel přihlížel k mé účasti na studentských soutěžích a dosažených výsledcích. Bylo to jedno z podpůrných kritérií.
- Mé výsledky na studentských soutěžích byly pro mého zaměstnavatele málo významné a příliš k nim nepřihlížel.
- Zaměstnavatel na mou účast ve studentských soutěžích vůbec nepřihlížel a nemělo to žádný vliv v jeho rozhodování.
- V průběhu mého studia jsem se studentských soutěží neúčastnil(a).
- Nejsem v zaměstnaneckém poměru, nepracuji ve vystudovaném oboru, či stále studuji.

11. Pokud jste živnostník a pracujete ve vystudovaném oboru, byly pro Vás při získávání nových klientů a zakázek přínosné studentské soutěže, v nich dosažené výsledky a pomocí těchto soutěží vytvořené portfolio Vaší práce?

Vyberte jednu nebo více odpovědí

- Účast na studentských soutěžích, dosažené výsledky a takto vytvořené portfolio mi významně pomohlo k získání nových klientů a zakázek v začátcích mého podnikání.
- Studentské soutěže, dosažené výsledky a takto vytvořené portfolio mělo mírně pozitivní vliv při získávání nových klientů a zakázek v začátku mého podnikání.
- V počátku mého podnikání měly mé účasti na studentských soutěžích, dosažené výsledky a tímto vytvořené portfolio jen malý vliv na získání nových klientů a zakázek.
- Na získání nových klientů a zakázek v začátcích mého podnikání neměly mé výsledky ve studentských soutěžích žádný vliv.
- V průběhu mého studia jsem se studentských soutěží neúčastnil(a).
- Nejsem živnostníkem, nepracuji ve vystudovaném oboru, či stále studuji.

Seznam středních uměleckoprůmyslových a uměleckořemeslných škol.

Střední uměleckoprůmyslové školy:

Střední uměleckoprůmyslová škola keramická a sklářská

Karlovy Vary – keramická, sklářská

<https://supskv.cz/index.php/o-skole/kontakty/>

Střední uměleckoprůmyslová škola hudebních nástrojů a nábytku

Hradec Králové – hudební nástroje, nábytek

<https://www.hnn.cz/informace-pro-uchazece-o-studium-na-sups-hnn/>

Střední uměleckoprůmyslová škola Bechyně

– keramika, porcelán

<https://www.supsbechyne.cz/skola/uvod/>

Střední uměleckoprůmyslová škola Uherské Hradiště

– kresba, digitální grafika, keramika, práce s kůží, navrhování oděvů

<https://supsuh.cz/>

Střední uměleckoprůmyslová škola a vyšší odborná škola v Turnově

- design a zpracování drahých kamenů, zlatnictví a design šperků, umělecké kovářství a zámečnictví, design kovaných předmětů, design grafické a plastické rytiny, design litých objektů

<https://www.sups.info/>

Střední uměleckoprůmyslová škola Ústí nad Orlicí

– móda, textil a interiér, grafika, design, fotografie

<https://www.ssup.cz/>

Střední uměleckoprůmyslová škola a vyšší odborná škola

Jablonec nad Nisou – design bižutérie a módního doplňku, design grafické a plastické rytiny, kov a šperk, grafický design

<https://supsavos.cz/>

Střední umělecko-průmyslová škola a Základní umělecká škola Zámeček

Plzeň – prostorový design a sochařství, konzervování a restaurování kamene, malba v umění, designu a architektuře, užitková fotografie a audiovizuální tvorba, grafický design a média

<http://www.zamecek.cz/>

Střední uměleckoprůmyslová škola Jihlava - Helenin

– design interiéru a bytových doplňků, malba a ilustrace, design vizuální komunikace, reklamní tvorba, design oděvů a módních doplňků, arts management

<https://www.helenin.cz/>

Střední uměleckoprůmyslová škola s.r.o.

Frydek-Místek – grafický design

<http://www.sumprum.cz/>

Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská Valašské Meziříčí

- uměleckořemeslné zpracování skla, průmyslový design, užitá malba, výtvarné zpracování skla a světelných objektů

<https://www.sklarskaskola.cz/>

Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská Kamenický Šenov

– design broušeného skla a tavená plastika, design malovaného skla, design rytého skla, design světelných objektů, užitá malba, sklo v architektuře

<https://czech-glass-school.cz/>

Střední uměleckoprůmyslová škola sochařská a kamenická

Hořice – sochařství, malba, geotechnika, restaurátorství, architektura a stavitelství

<https://www.spsks.cz/>

Střední uměleckoprůmyslová škola sv. Anežky České

Český Krumlov – užitá malba, užitá fotografie a média, scénická a výstavní tvorba, užitá grafika, design knihy a papíru, kamenosochařství

<https://www.supsck.cz/>

Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola

Praha 3 – Tvorba nábytku a interiéru, design nábytku a interiéru, propagační grafika, řezbářství a produktový design, scénografie, design herních předmětů, užitá malba, výstavní a prostorový design

<https://www.sups.cz/>

Střední odborná škola uměleckoprůmyslová Světlá nad Sázavou

– sklo, keramika a porcelán, restaurování kamene, zahradní architekt, průmyslový design, šperk, kov

<https://www.akademie-svetla.cz/vytvarne>

Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská

Železný Brod - design skla, produktový design, aplikovaná chemie, chemie skla

<http://www.supss.cz/>

Střední uměleckořemeslné školy:

Střední odborná škola uměleckořemeslná s.r.o.

Praha 9- umělecký kovář a zámečnický pasíř, umělecký truhlář a řezbář, umělecký keramik, umělecký štukatér, umělecký pozlacovač, umělecký sklenář, umělecký rytec

<https://www.umeleckoremeslna.cz/>

Střední umělecká škola varhanářská

Krnov – stavba strunných nástrojů, uměleckořemeslná stavba varhan, design při zařizování interiéru

<https://susv.cz/>

Integrovaná střední škola Cheb

- uměleckořemeslná stavba hudebních nástrojů

<https://www.isscheb.eu/>

Střední škola a vyšší odborná škola umělecká a řemeslná

Praha 5 - uměleckořemeslné zpracování kovů pro kovářské a zámečnické práce

<https://www.ssuar.cz/>

Vyšší odborná škola textilních řemesel a Střední umělecká škola textilních řemesel

Praha - textilní výtvarnictví, modelářství a návrhářství oděvů

<https://www.textilniskola.cz/>

Střední umělecká škola v Ostravě

- design, obal, grafika, animace, ilustrace, fotografie, keramika, malba

<https://sus-ostrava.cz/>

Střední umělecká škola v Liberci s.r.o.

- výtvarná a uměleckořemeslná tvorba

<https://suslbc.cz/>

Metropolitní odborná umělecká střední škola

Praha - uměleckořemeslné práce

<https://www.mouss.cz/>

Vyšší odborná škola a Střední umělecká škola Václava Hollara

Praha - grafický design, keramika

<https://www.hollarka.cz/>

Střední škola průmyslová a umělecká Hodonín

- grafický design, užitá malba

<https://www.prumyslovka.cz/>

Střední škola stavebních řemesel Brno-Bosonohy

- umělecký truhlář a řezbář, umělecké zpracování dřeva

<https://www.soubosonohy.cz/>

Střední škola gastronomie, farmářství a služeb Jeseník

- uměleckořemeslné zpracování kovů, umělecký kovář, zámečník a pasíř

<https://www.sosjesenik.cz/>

MICHAEL – Střední škola a Vyšší odborná škola reklamní a umělecké tvorby, s. r. o.

Praha - design interiéru, filmová tvorba, fotografie a nová média, grafický design,

<https://www.skolamichael.cz/cs/>

Vyšší odborná škola sklářská a Střední škola

Nový Bor - tvorba uměleckého skla, uměleckořemeslné zpracování skla, design interiéru

<https://www.glassschool.cz/>

Střední škola a Základní škola, Oselce

- *umělecký kovář a zámečnick, uměleckořemeslné zpracování dřeva práce truhlářské, uměleckořemeslné zpracování kovů práce kovářské*

<https://www.stredniskolaoselce.cz/>

Střední odborná škola Luhačovice

- *design a tvorba keramiky, design a zpracování dřeva, design a zpracování kovů*

<https://www.sosluhac.cz/>

Střední průmyslová škola Třebíč

- *uměleckořemeslné zpracování kovů, umělecký kovář, umělecký pasíř*

<https://www.spst.cz/>

Střední škola - Centrum odborné přípravy technické Uherský Brod

- *uměleckořemeslné zpracování kovů*

<https://www.copt.cz/>

Střední škola řezbářská

Tovačov - *design interiéru nábytku, řezbař*

<https://www.sstovacov.cz/>

Střední odborné učiliště stavební

Plzeň / Horní Bříza - *umělecký keramik, uměleckořemeslné zpracování kamene*

<https://www.souplzen.cz/>

Seznam soutěží pro střední uměleckoprůmyslové školy.

Soutěž „**Máš umělecké střevo?**“ (MUS) je mezinárodní vzdělávací platforma zaměřená na současné výtvarné umění a způsoby jeho výuky na základních a středních školách.

Soutěž „**Figura/Oskar**“ se zaměřuje na prověření a porovnání odborných kompetencí žáků v oblasti figurální kresby (respektive volné malby). Tato soutěžní přehlídka je určena žáků středních a studentů vyšších odborných škol s výtvarnými a uměleckořemeslnými obory skupiny Umění a užité umění.

Soutěž „**Teendesign**“ je každoroční mezinárodní výtvarná soutěž určená pro studenty všech typů gymnázií, středních a vyšších odborných škol (věk 15+).

Soutěž „**Národní cena za studentský design**“ - propojování škol a studentů designu s průmyslem, výrobními, produkčními a obchodními firmami, ateliéry a studií v ČR i v zahraničí. Soutěže se mohou zúčastnit studenti designu všech domácích i zahraničních univerzit, vysokých škol, vyšších odborných škol se zaměřením na design.

Soutěž Mladý obal (Young Package) - mezinárodní soutěž v obalovém designu. Je určena studentům a mladým designérům ze středních a vyšších odborných škol.

Soutěž Celostátní točírská - soutěž pro žáky středních škol - celostátní soutěž v točení na hrncířském kruhu pro žáky středních škol z celé republiky.

Soutěž „**Řemeslo a umění ve skle**“ – soutěž pro žáky uměleckých sklářských škol.

Soutěž „**Módní linie mladých**“ – mezinárodní soutěž pro žáky, mladé módní návrháře.

Soutěž „**Hledáme nejlepšího mladého chemika**“ – celostátní soutěž, koordinátorem je Střední uměleckoprůmyslová škola keramická a sklářská Karlovy.

Soutěž "**Národní cena za studentský design**" - mezinárodní soutěž z oblasti vizuální komunikace: vizuální styl, kniha, plakát, typografie, aplikace, projekt, ostatní.

Soutěž "**Teendesign**" - mezinárodní výtvarná soutěž pro studenty středních a vyšších odborných škol - kreativní a umělecká tvorba.